

KERESZTESI BÉLA

BESZÁMOLÓ

az I. Vadászati Világkongresszusról

Spanyolország, Madrid

1984. október 22-26.

ERDÉSZETI TUDOMÁNYOS INTÉZET

BUDAPEST, 1984

Keresztesi Béla

B E S Z Á M O L Ó

az I. Vadászati Világkongresszusról

Spanyolország, Madrid
1984. október 22-26.

Országos Erdészeti Egyesület Wagner Károly Erdészeti Szakkönyvtár	
Leltári szám:	50/2020
Csoport szám:	IV
Raktári jelzet:	S. VI. II

Erdészeti Tudományos Intézet

Budapest, 1984.

U T I J E L E N T É S

1. A kiutazó neve, beosztása, munkahelye:
Keresztesi Béla, főigazgató, ERTI Budapest
2. A kiküldetés helye:
Spanyolország, Madrid
3. A kiküldetés időtartama:
1984. október 21-27. 7 nap
4. A kiküldő szerv:
Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium /MÉM/ Budapest
5. A fogadó szerv:
I. Vadászati Világkongresszus
6. A költségviselő szerv:
A Vadászati Világkongresszus Szervező Bizottsága,
Madrid, illetőleg MTA Budapest
7. A kiküldetés célja:
Részvétel és előadás tartása az I. Vadászati Világkongresszuson
8. A program:
Október 21. vasárnap: regisztráció
Október 22. hétfő: Délelőtt a kongresszus ünnepélyes megnyitása és a Vadászati Kiállítás /Expocaza/ megnyitása. Délután az I. szimpózium "A vadászat helyzete a világon" első ülése.
Este fogadás a Retiro parkban /Cecilio Rodriguez kertek/.

Október 23. kedd: Délelőtt az I. szimpózium ülése. Délután a II. szimpózium "A vadászat közgazdasági fontossága" ülése.

Este színházi előadás /Teatro Palacio del Progreso/.

Október 24. szerda: A riofrioi /Segovia/ Vadászati Nemzeti Múzeum megtekintése.

Október 25. csütörtök: Délelőtt a III. szimpózium "A vadászat szerepe az erdőben élő fauna megőrzésében".

Délután a III. szimpózium ülése.

Este spanyol balett a Corral de la Pachecában.

Október 26. péntek: Délelőtt sólyomvadászat egy Madrid közelében lévő vadászterületen.

Délután ünnepélyes záróülés.

Este ünnepi záróvacsora a Real Tiro de Pichón de Somontes-ban /El Pardo/.

9. A munkatervtől való eltérés:

Nem volt.

10. Más magyar résztvevő:

Váry József, a CIC Nemzetközi Vadászati és Vadvédelmi Tanács tagja, Csekő Sándor a Nimród főszerkesztője és Gyenge László a Nimród főszerkesztő-helyettese.

11. A tudományos rendezvény:

Az I. Vadászati Világkongresszuson 30 ország képviselte magát, mintegy 500 fővel. Ezek közül a teljes programon mintegy 252-en vettek részt. A legtöbben voltak Olaszországból, az USA-ból, Franciaországból, Portugáliából

és az NSZK-ból. Képviseltették magukat a KGST országok is: a Szovjetunió, Lengyelország, az NDK, Bulgária, Jugoszlávia, Románia, Magyarország.

Az ünnepélyes megnyitó ülésen az elnöki tisztet JÁNOS KÁROLY király látta el. Megjelent számos miniszter, országos szervezet vezetője, Madrid polgármestere, a CIC elnöke, a Nemzetközi Vadvédelmi Egyesület és a Nemzetközi Szafari Klub elnöke.

Beszédet mondott a CIC elnöke, a Szervező Bizottság elnöke, A. URQUIJO LANDECHO, a CIC alelnöke, a Szervező Bizottság alelnöke, J. PENA PAYA, a Nemzetközi Szafari Klub elnöke C.J. McELROY. McELROY meghívta a CIC-t, hogy a következő Vadászati Világkongresszust 1987-ben az USA rendezze. Ennek a témájául a modern vadászatot jelölte meg.

D. BOJOVIC:

A kutyafélékhez tartozó vadállomány és területi megoszlása Jugoszláviában

Területéhez viszonyítva valószínűleg Jugoszlávia rendelkezik jelenleg a legsűrűbb farkasállománnyal. Hozzá kell tenni, hogy egyidejűleg Jugoszlávia egyike azon ritka európai országoknak, ahol nagy mennyiségben található a kutyafélékhez tartozó európai vadállomány két másik faja, nevezetesen a róka és a sakál. Amíg Jugoszlávia egész területén többé-kevésbé sűrű rókaállományt találunk, addig a farkas és a sakál pontosan elhatárolható területen él, azt ritkán hagyja el, s csak nagyon rövid távolságra kóborol el. A farkasállomány állandó, leginkább az erdős hegységekben él, minthogy harminc esztendőn keresztül évente mintegy 1 000 farkas elejtésével számolhatunk. A sakálok számának és területük kiterjedésének némi növekedését álla-

pitották meg. Figyelembe véve az említett vadállományok fejlődését és a háziállatokban okozott károk emelkedését, terveket dolgoztak ki mind a farkasok, mind a sakálok számának a csökkentésére, növelve az évente kilőhető vad számát, de természetesen az említett fajták megóvása mellett.

T.A. CAITHNESS:

Vadászat az Új-Zélandban meghonosodott vadállományra

Az európai gyarmatosítás mintegy 150 éve alatt a mindenféle szárnyas és szőrmés vad, továbbá halfajta tömeges betelepítésének köszönhető, hogy Új-Zélandból szabadtéri sport-paradicsom lett.

Minthogy Új-Zélandban nincs költöző szárnyasvad, az ellenőrzés könnyebb, mint amikor nagy és kevésbé lehatárolt területű költöző fajokkal van dolgunk; a vadászattal és az idénnyel kapcsolatos korlátozásokat az egyes vidékeken a helyi erőforrások függvényében határozzák meg. A szétszóródási modelleket és az elhullási százalékokat átfogó tanulmányok alapján számították ki. A legjobb ellenőrzési módszert számunkra azok a vadászok szolgáltatják, akik minden idényben naprakész nyilvántartást vezetnek. Az ő adataik pontos felvilágosítást nyújtanak nekünk az egyes fajok darabszámának, a zsákmányok nagyságának és a vadászati tevékenységnek a helyzetéről, illetve azok változásairól.

Az állományi darabszám főbb tendenciáinak a felderítése érdekében a következő fajoknál rendszeres légi tanulmányokhoz folyamodunk: az észak-amerikai vadliba /*Branta canadensis*/, a fekete hattyu /*Cygnus atratus*/ és a paradicsom-ásólud /*Tadorna variegata*/.

A legtöbb vadnál a vadászati idény három hónapig tart, kivéve a vadlibákat, melyeknél kilenc hónapot engedélyeznek.

A lelőhető darabszámot a helyi erőforrások függvényében határozzák meg, ami azonban a kacsákat illeti, a vadkacsa /*Anas platyrhynchos*/, a szürke kacsa /*Anas s. superciliosa*/ és az új-zélandi tőkés kacsa /*Anas rhynchotis variegata*/, továbbá egy "pukeko" nevű vizityuk-faj /*Porphyrio p. melanotus*/ esetében a határértékek a napi 10 darabtól a korlátlan mennyiségig terjednek. Mintegy 60 000 vadász /a lakosság 2 százaléka/ évente 1,3 millió vízi szárnyast ejt el a több mint 6 milliós állományból.

Ami a 7 szarvasfaj, a "Himalayan thar" /*Hemitragus emlaicus*/, a zerge /*Rupicapra rupicapra*/, a vadkecskék /*Capra hircus*/ és a vaddisznók /*Sus scrofa*/ vagy az apróvad közül az üregi nyul /*Oryctolagus cuniculus*/, a mezei nyul /*Lepus europaeus*/ és a oposszum /*Trichosurus vulpecula*/ vadászatát illeti, nagyon kevés korlátozás van érvényben. Több mint 250 000 személy /a lakosság 8 százaléka/ vadászik engedély nélkül, és anélkül, hogy betartanák az előírt vadászati időnyt és a mennyiségi korlátozásokat.

A.M. BOROGYIN - G.V. VISZJÁSCSEV - O.K. GUSZEV - Y.P. JAZAN

Vadászat a Szovjetunióban

A Szovjetunió foglalja el Földünk szárazföldjének mintegy egyhatod részét, területe kiterjed számos földrajzi zónára és vidékre, melyek rendkívül gazdagok természeti erőforrásokban. Sikerült megőriznünk a maguk eredetiségében és gazdagságában érintetlen nagyterjedésű területeket annak ellenére, hogy jelentős intézkedések történtek a természeti erőforrások hazánk gazdasági vérkeringésébe történő bevonása érdekében.

Hazánkban, amelynek a területe 22 millió négyzetkilométer, több mint 10 millió patás állat, sok tízmillió mezei, erdei és vízi vad, továbbá nagyon értékes prémállat és számos ritka állatfaj él. Vadgazdálkodásunk lehetőségeit és vadászataink sokrétűségét a több mint 80 vadfajt és 100 szárnyas vadfajt magában foglaló faunánk rendkívül nagy gazdagsága határozza meg.

A hivatásos vadászat olyan gazdasági tevékenységi szférát képez, amelyben körülbelül 4,5 ezer hivatásos vadász dolgozik, akik az államnak adják el a prémet, a vadhúst és az egyéb vadászati terméket. 1983-ban közel 164 000 cobolybőrt, 3 millió mókusbőrt, 36 000 rókabőrt, összesen több mint 24 millió prémállat lenyuzott bőrét adták el az államnak. Meg kell jegyezni, hogy ez az állatvilág nagyon jó állapotban van, és a vadászati hasznosítás az állatok szaporodásának és az állomány fenntartásának a veszélyeztetése, azaz veszteség nélkül történik.

A sportvadászat a szovjet vadászok szabadidő-tevékenységének a szférájába tartozik. Az ország valamennyi, szám szerint 3,5 millió sportvadásza és horgásza vadász- és horgásztársaságokba tömörül /a sportvadászok száma 3 millió/. A leendő vadász, mielőtt társasági taggá válik és vadászati jogosultságot szerez, egy éven át köteles gyakornok, azaz vadászjelölt lenni, majd utána alapfoku vadászati vizsgát tenni. A vadászat, mint sport, az alacsony tagsági díjak következtében minden szovjet ember számára hozzáférhető.

A sportvadász-társaságok tevékenységüket több mint 7 000 vadászterületen folytatják, ahol a vadászattal párhuzamosan kötelesek elvégezni a vadállomány fenntartásával kapcsolatos feladatokat. Nagy figyelmet fordítanak a vadászkutyák tenyésztésére is. A Szovjetunióban közel 120 000 vadászkutyát tartanak nyilván, a fajtaminőség javításával kapcsolatos tenyésztési munka folyamatos tevékenységet jelent.

A Szovjetunió Mezőgazdasági Minisztériuma a vadászati tevékenységet az egész országban Természetvédelmi, Erdészeti, Vadászati és Rezervátumkezelői Hivatala útján ellenőrzi. A szövetségi köztársaságokban, régiókban és tartományokban kidolgozott rövid- és hosszútávú vadászati tervek irányozzák elő a kilövések mennyiségét, valamint a vadászati erőforrások fenntartására, szaporításukra, a terület vadgazdálkodási fejlesztésére és rendezésére, stb. vonatkozó munkákat.

A Szovjetunió valamennyi szövetségi köztársasága rendelkezik saját vadgazdálkodási szervezetekkel, beleértve az egyes régiókban működő szakembereket is.

A vadászati tudomány fejlődése, a vadászat szervezeti és közgazdasági tökéletesítése, valamint a vadászati erőforrások fenntartására és ésszerű hasznosítására vonatkozó intézkedések kidolgozása elősegíti a vadászat fejlesztését. Hazánkban több mint 200 tudományos kutató szervezet foglalkozik a vadászattal kapcsolatos problémákkal.

Tudósaink tökéletesítik a nagyterületű vadszámlálási eljárásokat. A szövetségi köztársaságokban vadszámlálási központokat létesítettek, amelyeknek munkájához rendszerint repülőgépeket alkalmaznak. Különös figyelmet fordítanak az olyan összetett kérdések tanulmányozására, mint például az állatok szaporodásának a dinamikája, a ragadozó és a zsákmány problémája, a különböző populációk ökológiai kérdései, stb.

Hazánkban a vadászatot úgy tekintik, mint a természetvédelmi intézkedések rendszerének és a természeti erőforrások hasznosításának egyik ágazatát. A Szovjetunióban az állatvilág védelméről és hasznosításáról szóló törvény a vadászatot, mint a természet gazdagságának egyik hasznosítási módját határozza meg. Ezt a törvényt a Szovjetunió Legfelső

Tanácsa 1980-ban hagyta jóvá.

A szovjet hatalom éveiben fontolóra vett és megvalósított természetvédelmi intézkedések, főként az utóbbi évtizedekben, komoly mértékben hozzájárultak számos vadfaj, közöttük a szárnyasok állományának a növekedéséhez. Az embernek az állatok újbóli betelepítésére irányuló törekvése szintén elősegítette az e téren elért eredményeket. Ennek érdekében évente közel 100 ezer szárnyas-vad szabadon eresztésével fokozzák a vadászterületek benépesítését. A szovjet hatalom éveiben egyetlen hazai állatfaj sem tűnt el. Nagyon sok ritka vagy korábban már a teljes kipusztulással fenyegetett állatfaj állományát sikerült napjainkban teljesen visszaállítani. A cobolyállomány darabszáma például harmincszorosára emelkedett az 1890-es évekéhez képest. Ezen prémvad élőhelye jelenleg újra benépesült. Országunk hosszabb idő óta évenként mintegy 100-200 ezer cobolybőrhöz jut. A Szovjetunió európai részén nagyon látványosak a vaddisznós területek növelésében elért eredmények. Ezen vad darabszáma egyes központi régiókban annyira megemelkedett, hogy kilövését évente jelentős mértékben növeljük. Több mint 100 ezer barna medve népesíti be erdeinket, amelyek a Szovjetunió területének 40 százalékát borítják.

A vadtenyésztés eredményesen fejlődik a Szovjetunióban, s itt nemcsak az olyan közönséges fajokról van szó, mint a fácán, a vadkacsa vagy a fürj, hanem a ritka fajok tenyésztéséről is. Folyamatosan fejlesztjük a vadtenyésztés elméletét, és az ország egész területén tökéletesítjük a tenyésztési központok racionális megoszlását. A ritka vad- és szárnyasvad-fajok tenyésztésére újabb központok létesülnek.

Az őshonos vadállomány növelésére, újra betelepítésére és racionális hasznosítására irányuló munkálatokkal párhuzamo-

san nagy gondot fordítunk a hazánkban eddig ismeretlen, újabb vad- és szárnyasvad-fajok meghonosítására. A kanadai pézsmapatkányt például sikerült behoznunk a faunába. Ezáltal hazánk az utóbbi néhány évtized alatt több száz millió pézsmaszőrmehez jutott.

Hoztunk be pézsmatulokot /*Ovibos moschatus*/ is Kanadából és az Egyesült Államokból, melyeket a Wrangel-szigeten és a Taimir-félszigeten engedünk szabadon. Ezek az állatok jól alkalmazkodtak új környezetükhöz, azaz meghonosodtak, sőt még szaporodásuk is megkezdődött. A dámszarvas szintén jól megtelepült; száma állandóan növekszik, és egyes vidékeken megindult a dámok selejtezése, a szelekciót szolgáló kilövése.

A vadrezervátumok fontos szerepet játszanak a természet megóvásában és egyes állatfajok állományának helyreállításában. V.I. LENIN, a szovjet állam alapítója, aki tudatában volt annak, hogy a vadászat milyen jelentős szerepet tölt be a természetvédelemben, kezdeményezője volt rezervátumaink létesítésének. A 145 rezervátum az ország valamennyi biogeográfiai zónájában, kezdve a sarkvidéki zónáktól a közép-ázsiai sivatagokig, fenntartja a természetes állapotot. A rezervátumok összterülete meghaladja a 15 millió hektárt.

Hazánkban a vadászat mindig élen járt a természetvédelemben. Nagyon népszerű az ország lakosai körében, és így a néhol tapasztalt vadászatellenes hangulat nem válhatott általánossá.

Az egyes országokban kialakult vadászatellenes kampányok "az ökológiai egyensúly" és "a természetbe való be nem avatkozás" fogalmak helytelen értelmezésének a következményei. Meg vagyunk győződve arról, hogy segítséget kell nyújtani a lakosságnak, amely nem részesült megfelelő

ökológiai oktatásban, hogy ezt a hiányt pótolva helyesen ítélje meg a természetvédelem stratégiáját és a vadászat szerepét. Az ésszerűen folytatott vadászat során nyert tapasztalatok vitathatatlanul azt bizonyítják, hogy a vadászat segítségével megőrizhetjük "a vad és szabad természetet", a nagy kiterjedésű területeket a természeti tájakon. Ezek a tájak mély tisztelet érzéseit keltik a természet iránt, továbbá a felelősség érzeteit mind az iránt, ami a Földön történik.

Földünk számos országában nagy jelentőséget tulajdonítanak a természetvédelem ügyének és különösképpen a természeti rezervátumok rendszerének, illetőleg ilyenek kialakításának. Országunk ezen a területen kétoldalú és sokoldalú nemzetközi együttműködést valósít meg. A Szovjetunió nagyon sok olyan nemzetközi egyezménynek szerződő fele, amelyek a vadállomány és lakóhelye megóvását szolgálják. A Szovjetunió kormánya 1976-ban az Amerikai Egyesült Államok kormányával, 1984-ben pedig az Indiai Köztársaság kormányával kötött megegyezést a költöző madarak védelméről. Hazánkban igen nagy jelentőséget tulajdonítanak az ilyen-fajta együttműködésnek.

Tevékenyen részt veszünk a Természeti Erőforrások Védelme Nemzetközi Unió munkájában éppugy, mint a "Természetvédelem Világstratégiája" megvalósításában, amelynek a legfontosabb elvei a következők:

- az alapvető ökológiai folyamatok és az életet fenntartó rendszerek megóvása;
- a genetikai változatosság megőrzése;
- az élővilág, a fajok és az ökorendszerek állandó és hosszútávú hasznosítása.

A vadászok, valamint a természet védelmére és a természeti erőforrások racionális hasznosítására létesített állami

és társadalmi szervezetek tevékenysége ezeknek a céloknak a megvalósítására irányul.

Az előadás nagy tetszést váltott ki. A nyugati országok képviselői feltették a kérdést, várható-e, hogy a Szovjetunióban a külföldi vadászvendégek nagyobb lehetőséget kapnak vadászatra. A válasz egyértelmű volt, a közeljövőben a külföldiek vadászatát meg fogják könnyíteni jelentős mértékben.

Dr. GERHARD FRANK. MdL.

Vadászat és vadgazdálkodás a Német Szövetségi Köztársaságban

A vadgazdálkodás a Német Szövetségi Köztársaságban hagyományosan magas színvonalu. Ezért sikerült nagyon sűrűn lakott és magas szinten iparosodott országunkban - nálunk 1 km^2 -en mintegy 250 ember él - a mai napig fenn tartani különböző vadfajok fajgazdag, egészséges és általában számszerűleg is meghatározott állományát.

A Német Szövetségi Köztársaság vadgazdálkodásának napjainkban is meglévő magas színvonalához az alapot a vadászati jog és a földbirtok tulajdon közti kapcsolat, a vadlelövésnek az ugynevezett "vadászterületi rendszer"-re alapozása, valamint a vadászterület-tulajdonosok valamennyi vadászattal kapcsolatos kérdésbeni messzemenő egyéni felelősségérzete nyújtják.

A vadgazdálkodást a Szövetségi Tanács és a 11 tartomány vadászati törvényei szabályozzák és kötelezik a vadászterület tulajdonosát például a vad gondozására, azaz a terü-

let művelési viszonyainak megfelelő fajgazdag és egészséges vadállomány fenntartására. A "gondozási-elv" a Szövetségi Tanács vadászati törvényében kötelezően le van rögzítve. A vadállományra vonatkozó védelem kizárólag a vadászok kötelessége. Minden egyes vadászati módhoz elegendő számú kutya is rendelkezésre kell álljon.

Ahhoz, hogy a vadászati tevékenység végrehajtható legyen, egy alapos előkészítő tanfolyam után, amelynek időtartama legkevesebb egy év és amelyen az elmélet mellett az adott vadászterületen előadódó mindenfajta gyakorlati munka végrehajtása is szerepel, átfogó vadászvizsgán helyt kell állni. A Német Szövetségi Köztársaság kb. 62 milliós lakosságából jelenleg mintegy 265 000 rendelkezik vadászati engedéllyel. Ebből kerekén 235 000, éppen 90 % önkéntesen a Német Vadvédő Szövetségbe szerveződött.

A vadászjegy tulajdonosok foglalkozás szerinti megoszlása az alábbi:

Háziasszonyok, a képzés területén dolgozó személyek és nyugdíjasok	9 %
Kereskedelemmel foglalkozók, gyárasok	10 %
Munkások	11 %
Mezőgazdaság és erdészet területén dolgozók	17 %
Kisiparosok és szabad foglalkozásuak	22 %
Alkalmazottak és hivatalnokok	31 %

A vadászat gyakorlása során figyelembe kell venni a hagyományos "Német vadászok magatartásának irányelvei"-t, amelyek írásba foglalt vagy iratlan törvényekben vannak lefektetve. A vadászok magasszintű etikai elkötelezettsége a természet és a vadon élő állatok vonatkozásában már sok évszázada a német vadászskultura szilárd alkotóeleme. Ez volt a modern természet- és állatvédelem bölcsője is.

A német vadászskultura nagyszerű művészeti alkotásokat hozott létre, amelyek sok muzeumban, mindenekelőtt Münchenben a Német Vadászati és Halászati Muzeumban, Európa egyik művészettörténeti és egyidejűleg természettudományi intézetében láthatók.

A vadkilövés olyan fajok esetében is a tartósan hasznosítható gyarapodás elve alapján történik, amelyekre ugynevezett kilövési terv összeállítás nincs előirányozva /ezek lényegében az apróvadak az őz kivételével/ úgy, hogy egy elviselhető nagyságrendű törzsállomány állandóan fennmaradjon belőlük. A Német Szövetségi Köztársaság átlagos teríték nagyságrendje alapján kell az egyes vadfajok jelentőségét felmérni. Az 1982-83-as vadászati évben a Német Szövetségi Köztársaságban az egyes vadfajokból darabszám szerint az alábbi mennyiségeket ejtették el:

Nagyvadak

Szarvas /Cervus elephus/	kb. 28 000 db
Dámvad /Dama dama/	kb. 10 000 "
Japán szarvas /Cervus nippon/	kb. 650 "
Vaddisznó /Sus scrofa/	kb. 31 000 "
Zerge /Rupicarpa rupicarpa/	kb. 2 300 "
Muflon /Ovis amon musimon Passas/	kb. 1 700 "
Siketfajd és nyirfajd Tetrao	
uogallus + Lyrusus tetrax/	mindenkor 0 db
Kőszáli kecske /Capra ibex/	mindenkor 0 db

A két utóbbi vadfaj egész éven át kimélendő. Az állomány a vadászok életteret biztosító és javító intézkedéseinek köszönhetően kissé ismét növekszik.

Apróvadak

Őz /Capreolus capreolus/	kb. 670 000 db
Mezei nyul /Lepus europaeus/	kb. 660 000 db

	/legnagyobb állomány
	1971-72-ben 1 330 000 db/
Üregi nyúl / <i>Oryctolagus cuniculus</i> /	kb. 520 000 db
	/legnagyobb állomány
	1977-78-ban 1 593 000 db/
Fácán / <i>Phasianus colchicus</i> /	kb. 485 000 db
	/legnagyobb állomány
	1971-72-ben 1 388 000 db/
Fogoly / <i>Perdix perdix</i> /	kb. 34 000 db
	/legnagyobb állomány
	1969-70-ben 446 000 db/
Erdei szalonka / <i>Colopax rusticola</i> /	kb. 10 000 db
Vadliba / <i>Anser</i> Brisson és	
<i>Brantes scopuli</i> /	kb. 3 500 db
Vadkacsa / <i>Anatinae</i> /	kb. 546 000 db
	/itt az elmúlt évben emelkedő tendencia követhető nyomon/
Vadgalamb / <i>Columbidae</i> /	kb. 563 000 db
Róka / <i>Vulpes vulpes</i> /	kb. 175 000 db
Borz, nyuszt, nyest, görény, menyét / <i>Meles meles</i> , <i>Martes martes</i> , <i>Martes foina</i> , <i>Mustela putorius</i> , <i>Mustela nivalis</i> /	
Mosómedve	kb. 1 500 db
Varju, szarka stb.	kb. 310 000 db

Sok apróvad-faj terítékében jelentkező nagymérvű visszaesés nyilvánvaló problémákat okoz, amelyekkel a vadászoknak foglalkozniuk kell. Erős visszaesést kell például a mezei nyúl, a fácán és különösen az őz esetében elkönyvelni.

A német vadászok fő feladata jelenleg a vadgondozás kere-

tében a szabadon élő állatvilág létalapjának és életkörülményeinek fenntartása és javítása, továbbá a nyilvánosság számára szóló munka keretében a vadászattal kapcsolatos ideologizálás veszélyével és növekvő ellenséges hangulat kialakulásával szembeni tevékenység kifejtése. Az intakt vadállomány kimélő és mértéktartó kilövése ökológiai szempontból jelentéktelen hatása.

Ha a vadfajok visszaszorulnak, azért nem a vadászat a bűnös. Állatvilágunk számára az igazi veszélyt az élettér minőségének gyors romlása okozza. Honnan teremtsük elő például a fogoly- és fácáncsibék növekedéséhez szükséges protein mennyiséget, ha a növényi kultúrák kezeléséhez használt anyagokkal nagy mértékben elpusztítjuk a rovarokat? A csibék számára ilyen ok miatt hiányzik a létfontosságú táplálék. Ezek az állatok ezenkívül éppen úgy szenvednek a fedett területek hiányától a csupasz, gépek számára megfelelően kialakított és költési helyek nélküli mezőgazdasági parcellákon, mint a fiatal nyulak. A mezőgazdaság gépesítése és az ennek folyamányaként előálló monokultúrák nyilvánvalóan kedvezőtlenül hatnak a vadon élő állatok populációira. A levegőszennyezés és a szárazság következtében fellépő súlyos erdőpusztulások – a német erdőknek több mint 50 %-a máris beteg – arra kötelezik a vadászokat, hogy a hasított patáju vadállományt átmenetileg erősen csökkentsek és ezáltal az erdők felujtása biztosítható s az erózió pedig elkerülhető legyen.

A vadászoknak a gondozás területén ilyen formában végzendő fokozott tevékenységéről NEUHAUS a Német Vadvédő Szövetség alelnöke a III. szimposium keretében közelebbi ismereteket fog közölni. Itt csak azt szeretném megemlíteni, hogy a német vadászok a vadállomány és életterének fenntartására évente mintegy 1,2 milliárd DM-et, azaz fejenként 4500 DM-et fordítanak és hogy 1966 óta az elgondolásom szerint életrehívott vadonl foglalkozó társaságok és alapítványok a

vadállomány részére sok ezer hektár terület tulajdonjogát szerezték meg. Ezeken a részeken vizes területeket vagy speciális vad-élőhelyeket rendeztek be.

A tájak a tömegturizmus következtében jelentkező fokozott mérvű zavarása, továbbá a növekvő szabadidő és az emberek fokozott mozgékonyága, a mezőgazdaság és erdőgazdálkodás monokulturák irányában végbemenő fejlődésével együtt, a vadállomány számára sok problémát okoznak. A vadászok, a vadkárok elhárítása érdekében is, ugynevezett nyugalmi zónák /vadvédelmi területek/ kijelölésével próbálkoznak, hogy így segítséget nyújtsanak a vad számára. 1983-ban és 1984-ben ennek következtében örvendetes módon ismét felfelé ivelő fejlődés állapítható meg egyes apróvad-fajoknál. A vadászok összessége alkotja azt az egyetlen államilag elismert területfedő természetvédelmi szervezetet.

A Német Szövetségi Köztársaság összes vadászterülete mintegy 23,25 millió hektár, amelyből 2,2 millió hektár esik a Szövetségi Tanács és a tartományok állami vadászterületeire. 3,95 millió hektár magán vadászterület és 17,1 millió hektár tartozik az ugynevezett közös tulajdonu vadászkeretekhez vagy szövetkezeti vadászterületekhez. Az ország egész területéből kb. 7 145 000 hektárt borít erdő, azaz 29 %-ot.

A mezőgazdaságilag hasznosított terület mintegy 13,35 millió hektár, amelyből 57 % szántóföld, szőlő stb. és 40 % legelőként kezelt. Az erdők 69,5 %-a fenyő és 30,5 %-a lomblevelű.

A megadott teritékszámok nem tartalmazzák az utak gépjármű forgalmából adódó vadveszteséget. A Német Szövetségi Köztársaságban évente mintegy 200 000 vadkozta forgalmi baleset adódik elő. Emellett átlagosan 15 ember hal meg és 2 000 szenved sérülést. Az anyagi kár 1983-ban

136 millió DM-en felüli összeget tett ki. A vadászok fáradozásainak köszönhetően elérhetővé vált, hogy a vadak okozta forgalmi balesetek elhárítása érdekében ugynevezett forgalombiztonsági kerítésekét állítottak fel a szövetségi autópályákon és gyors autóutakon és többhelyütt reflektorokat /optikai fénykerítést/ helyeztek el az utszegélyeken.

Vadveszettség a Szövetségi Köztársaságban mintegy 30 éve komoly probléma. 1976-ban hivatalosan 8 634 veszettségi esetet regisztráltak, ez volt az eddigi legmagasabb szám. A vadászok intenzíven fáradoznak azon, hogy a vadveszettség leküzdése érdekében a rókaállományt alacsony szinten tartsák. Ujabban beoltott tyukfejeket helyeznek ki csalétekként, s ez a módszer nagyon sikeresnek ígérkezik. Ezáltal a fertőzési lánc megszakíthatóvá válik.

A vadorzás a Német Szövetségi Köztársaságban az utóbbi években határok között marad. A vadfajok közül a vadorzók egyre gyakrabban az őzeket, nyulakat és szárnyas vadakat pusztítják. A vadorzáshoz tulnyomóan lőfegyvert használnak autó segítségével.

A Német Szövetségi Köztársaságban a külföldiek vadászhatnak, amennyiben a törvény által előírt alkalmasságukat megállapították. Ennek alapján kérelemre névre szóló, meghatározott időre érvényes külföldi vadászati engedélyt kapnak.

Az NDK küldöttség részéről előadás nem hangzott el. Több alkalommal azonban igen hasznos beszélgetést sikerült velük folytatni. Náluk a vadsűrűség 1 000 ha-onként 10 körül van. Nem is akarnak ezen túlmenni, hanem egyre több kerítés nélkül kisebb vadászterületet alakítanak ki /1000-1200 ha-osakat/, ahova számottevő mennyiségű vadat koncentrálnak és fokozott takarmányozással tartanak együtt és nevel-

nek fel. Ezt látják a jövő járható útjának. Igen hasznos lenne, ha a MÉM vadászati megbízásos kutatás keretében az ERTI kutatóknak módjuk lenne megismerkedni az NDK vadászati kutatásával és gyakorlatával.

J.L. OLIVA DE SUELVES:

A nagyvad vadászatának jelenlegi helyzete a világon

A szerző először arra a kérdésre keres választ, hogy a jelenlegi civilizációs állapot előnyt jelent-e vagy sem a vadállományra. A felelet meglehetősen nehéz, mivel voltak a vadállományok fejlődésére kedvező tényezők, de éppugy kedvezőtlenek is. Az előnyösen ható tényezők között meg kell említenünk a vadászszákmányoknak, a trófeáknak tulajdonított nagy gazdasági értéket, a fegyelmet követelő trófeás vadászat "filozófiáját", az állatok védelmére alkalmazott technológiát, valamint a kommunikációk és az információ tökéletes feldolgozását. A negatív tényezők közül utalnunk kell többek között az élőhelyek számának a csökkentésére és a lakosság növekedésére.

Általában megállapítható, hogy a vadászat a legfejlettebb országokban fejlődik, ezzel szemben a harmadik világban visszaesik. Ennek ellenére a vadállomány összességében úgy látszik, hogy még nem nagyon csökkent. A trófeás vadászat talán megmentheti az állományt a további hanyatlástól, minthogy vadászni valójában annyit jelent, mint megvédeni. Ezt követően az elemzéstől az összefoglalásig haladva, részletes áttekintést ad a szerző a világon folyó vadászati tevékenység jelenlegi helyzetéről, kontinensenként és 60 országra vonatkozó számos információt.

Avv. G. BANA:

A vadászat, mint összehangolt, ellenőrzött és programozott zsákmány. Néhány vadfaj rövid ismertetése

A szerző megvizsgálja azoknak a pontosan körülhatárolt területeknek a jelentőségét, amelyekre összpontosítani kell törekvéseinket. Ilyen összefüggésben a tervezett vadászat, mint összehangolt, ellenőrzött és programozott zsákmány a természeti erőforrások megújításával összeférő elemet jelent.

A vadászat már nem "betakarítási" cselekvés, hanem kezelési tevékenység. A vadállományt kezelő vadász profilja olyan új jelenség, amit nemcsak jogszabályok, hanem a természet biológiai szabályainak a betartásával is elő kell segíteni.

A nemzetközi egyezményeknek, amelyeket minden országnak tudatosan alá kell írnia, képviselniük kell azt a törekvést, amellyel valamennyi ország hagyományait és gyakorlatát figyelembe vevő, nemzetek feletti normativa érhető el.

Ebben az összefüggésben a vadászati világ részvétele minden szinten kézzelfoghatóbb választ képviseljen, hogy a helyi igények szerint összehangolt vadászatot biztosítsunk anélkül, hogy a környezetet és a mezőgazdaságot figyelmen kívül hagynánk. Minden esetben nemzeti szervezetre kell támaszkodni, amely tudományosan megalapozott, a többféle szervezettől származó különböző adatok szükséges összehasonlítására alkalmas módszertant dolgoz ki. Az embernek keresnie kell ezt a természeti igazságot, amely még gyakran misztérikus, és ezért további kutatásra és tanulmányozásra szorul. Ismerteti azt a kapcsolatot, amely a szerző által irányított ornitológus megfigyelők által tanulmányozott egyes madárfajokra vonatkozik.

A/ - Arosioban mintegy 4 000 sármányformát ellenőriznek a Milanoi Egyetemmel együttműködve /MASSA, MICALI és GRANDI professzorok/.

B/ - Massaciuccoliban mocsárlakó madarakat ellenőriznek ROMÉ professzor és a RAMI természetfényképező ügynökség közreműködésével.

J. VARELA DURAN, J. BÁRCENA:

A nagyvadfajok jelenlegi helyzete spanyol Galiciában

Galicia spanyol tartományban jelenleg a következő nagyvadfajok élnek:

Őz /Capreolus capreolus/, melyet főként Lugo környékén /Sierra de Ancares és Sierra del Caurel/ találunk mintegy 1 200 példányban, beleértve az R.N. de Ancares-ben lévő 300-as darabszámú állományt, továbbá Orense környékén megközelítőleg 2 000 darabot /Sierras de San Mamed, Queixa, El Invernadero, Manzenada, El Canizo, Santa Eufemia, Trevinca és Del Eje/.

Szarvas /Cervus elaphus/: élőhelye három, jól meghatározott nagy régióban van az Ancares-i Nemzeti Parkban, az El Invernadero és a Sierra de San Mamed hegységekben, összesen mintegy 220 darabra becsült állománnyal.

Dám /Dama dama/, amely Sierra de Ancares-ből /Lugo/ teljesen eltűnt, és amellyel jelenleg kizárólag az El Invernadero hegységben találkozhatunk, mintegy 60 számba vett példányban.

Zerge /Rupicapra rupicapra/, amelyet 1982-ben a Tres Obispos hegységben telepítettek be, miután 1940-ben Galicia tartományból teljesen eltűnt; jelenleg 12 példányt tartanak nyilván az Ancares-i Nemzeti Vadaskertben /Lugo/.

Vaddisznó /Sus scrofa/, amelynek darabszáma egész Galicia tartományban számottevően nő, és napjainkban olyan zónákban is megtalálható, ahol korábban sohasem fordult elő.

Farkas /Canis lupus signatus/, amelynek a darabszáma 1940 és 1972 között fokozatosan nőtt, és ma Galiciában meghaladja a 2 000-et. Jelenleg az egész galiciai régióban találkozhatunk vele, állományát mintegy 50 családra /500 darabra/ becsülik.

Medve /Ursus arctos/, amelyet 1982-ben láttak Sierra de Ancares-ben /Lugo/.

J. VARELA DURAN, F.BÁRCENA:

Az ibériai farkas /Canis lupus signatus/ előfordulása és helyzete spanyol Galiciában

A szerzők tanulmánya megvizsgálja az ibériai farkas /Canis lupus signatus/ állományának a megoszlását és jelenlegi helyzetét Galicia tartományban, alapul véve a terepen öt év /1974-1979/ alatt 320 munkanapon kapott eredmények elemzését, hozzátéve a következő évek folyamán szerzett kiegészítő információkat. Galiciában a farkasállomány 1940 óta fokozatosan növekedett a következő három ok miatt:

1/ A táplálkozási források növekedése /Galicia erdeiben emelkedik a szabadon tartott haszonállatok száma, egyre több nagyüzemi állattartó-telep létesült és végül a szemetlerakó-helyek számának növekedésével is javul a farka-

sok "életszinvonala"/.

2/ Galiciában a mezőgazdasági nagy zónák elnéptelenedtek.

3/ Fokozódott az erdőtelepítés és bizonyos mezőgazdasági tevékenységekben változások következtek be.

A farkasállomány 1974-ben maximumot ért el, s ekkor már több mint 200 családra /2 000 darabra/ becsülték. Ezt követően lecsökkent a farkasok száma, 1980-ban mintegy 1 000 darab körül volt /5 év alatt 50 százalékos csökkenés/, jelenleg pedig mintegy 500 darab /10 év alatt 25 százalékos csökkenés/. Az 50 családból álló állomány Galicia egész területén szétszórva él, kivéve a tengerparti zónákat /Orense 35 %, Lugo 30 %, Pontevedra 15 % és La Corogne 20 %/.

R. NOTARIO GOMEZ:

A spanyol vadászat helyzete és várható jövője

A jelentésben a szerző ismerteti azokat a vadfajokat, amelyeknek a vadászata Spanyolországban megengedett, mint az őshonos, mind a téli vagy nyári költöző fajokat, pontosan leírva az időszakokat, amikor vadászatuk szabad, valamint a különböző állományok megoszlási zónáit és jelenlegi állapotát. Ezután kitér a vadászati szempontból különösen értékes fajokra, amelyek szigorú védelem alatt állnak, és vadászatuk néhány év óta tilos, hogy így azokban zónákban, ahol az időszakos védelmet bevezették lehetővé váljék a velük való ésszerű gazdálkodás.

A jelentés más részében leírja a közigazgatásnak és a magánszektornak a vadászat tervezésére és ellenőrzésére vonatkozó egyes beavatkozási területeit, egyidejűleg megvizsgálja azokat a társadalmi tényezőket, melyek kihatnak a

vadászat gyakorlatára.

Végül a szerző - figyelembe véve különböző spanyol régiókat még jellemző, kiváló természeti adottságokat, melyek élőhelyet biztosítanak számos, érdekes és változatos állatfajnak - arra a következtetésre jut, hogy a jelenlegi vadállományt nemcsak fenntartani lehetséges, hanem rövid idő alatt növelni és kiterjeszteni is lehet más, jelenleg rosszul hasznosított vagy kezelt zónákra. E célból számos javaslatot tesz a természetvédelemmel kapcsolatos különböző álláspontok összehangolására, melyek lehetővé tehetik a természeti erőforrások racionálisabb hasznosítását.

Rámutat arra is, hogy a vadászoknak tudomásul kell venni, hogy a mezőgazdaságban és az erdőgazdaságban is az elmúlt évtizedekben új, mesterséges ökoszisztémák alakultak ki és a mai vadgazdálkodást csak ennek figyelembe vételével lehet sikerrel folytatni.

G. TOSI, G.SCHERINI, F. GUIDALI, L. BORRONI és S.TOSO:

A fekete fajdállomány alakulása és vadászatának ellenőrzése a lombardiai Alpokban

A fekete fajdot /Tetrao tetrix/ majdnem mindenütt megtaláljuk a lombardiai Alpokban, ahol vadásszák is. A kutatásnak az volt a célja, hogy az 1982-83-as évekre vonatkozóan számba vegye a tényleges állományt. Figyelembe véve a vizsgált szárnyasvad rendkívül sajátos szaporodási biológiáját, amire az a jellemző, hogy a kakasok a "nász" idején "összeecsődülnek", a számbavételnél a következő kritériumokra alapoztak:

- A lombardiai régióban "a kerületeket" a vonatkozó két esztendőben 503, illetve 550-re korlátozni.

- Összeszámlálást végezni 1982 és 1983 áprilisában, májusában a kijelölt kerületek 51 és 54 százalékán. Az eredmény 530 és 625 kakas volt, átlagosan kerületenként 2,5 kakas; a kerületek mintegy 3/4 részén 1 vagy 2 kakast számoltak meg.

- A tényleges sűrűség becslése: egy 1228 és 1359 kakasból álló elméleti állomány 100 hektáronként 0,47 és 0,52 átlagos sűrűségnek felel meg, egy 262 783 ha kiterjedésű potenciális zónára vonatkoztatva.

- Összel 6 állandó zónában az összes fészekalja számbavétele úgy, hogy tavasszal a kakasállomány, nyáron pedig a fiókák állománya lehetővé tette az egész lombordiai régióban a teljes állomány számszerűsítését és ennek következtében a vadászat ellenőrzését.

A.R. DUPUY:

A vadgazdálkodás jelenlegi helyzete és a vadászat jövője
a francia nyelvű Nyugat-Afrikában

Általánosságok

Nyugat-Afrika francia nyelvű régiója kilenc országot foglal magában, amelyeknek 4 750 952 km² területén összesen 33 565 000 lakos él /a részletes adatokat a csatolt táblázat tartalmazza/. Ez a hatalmas terület északról déli irányba haladva különböző jellegű tájakat ölel fel, kezdve a Sahelen keresztül húzódó sivatagtól a szavannán és erdőn át a Guineában fekvő dombvidékig. Ehhez kapcsolódnak az olyan nagy folyók, mint a Sénégal, a Niger és ezek mellékfolyói. Ez annyit jelent, hogy itt megtalálhatók Afrika legfontosabb biotopjai, és így a kontinensnek ezt a részét úgy tekinthetjük, mint amely egész Afrikát hűen jellemzi, beleértve a szárazföld csapadékos zónáit is.

A fentiek alapján jobban érthetővé válik, hogy ennek a hatalmas, sokoldalú területnek a faunája és flórája rendkívül gazdag és változatos annak ellenére, hogy a vadállomány sűrűsége meglehetősen alacsony. Lényegében környezeti és talajképző okokkal magyarázható, hogy a vadállomány Afrika nyugati részén mindig ritkább és szétszórtabb volt, mint a kontinens keleti vagy középső régiójában. Az általában szegény talajok minősége és a Szahara által erősen befolyásolt éghajlati környezet mindig korlátozta a terület termelőképességét, és ezáltal csökkentette a táplálkozási lehetőségeket. Mindez nem akadályozta meg a nagyon változatos, a törpeegértől az elefántig mintegy 100 emlősfajt és körülbelül 600 madárfajt magában foglaló állatvilág jelenlétét. Természetesen valamennyi krokodilfajta is megtalálható az említett afrikai zónában.

A múlt

Amikor az európaiak megérkeztek a kontinensnek erre a vidékére, elsősorban azzal foglalkoztak, hogy kereskedelmi forgalomba hozzák az itt található természeti erőforrásokat, amelyek számukra kimeríthetetlennek tűntek, minthogy a gyarmatosítók ebből a szempontból viszonylag már kifosztott szárazföldről jöttek Afrikába.

A gyakran minden ellenőrzés nélkül, sokszor kimondottan üzleti megfontolásból "kirabolt" növényvilág, majd állatvilág visszafejlődött, és itt-ott el is tűnt. A XIX. század vége és a XX. század eleje az említett területek "értékesebbé tételével" ezt a visszafejlődési folyamatot még inkább meggyorsította: városok, utak, vasutak és telefonvonalak épültek, majd ezt követően sor került a korszerű mezőgazdasági termelés bevezetésére, ipari kisvállalatok létesítésére, stb... Történetesen Szenegálban a Dakar-t Bamako-val összekötő vasutvonal okozta a zsiráfok és a damaliszka antilopok /*Antilopes damalisques*/ eltűnését azáltal, hogy elzárta az észak-déli irányú vonu-

lási utvonalukat. Ez különösen a damaliszk antilopokra érvényes, ugyanakkor a zsiráfokat a telefon-légvezetékek pusztították el...

Ezzel egyidejűleg a lakosság száma és ellátását szolgáló háziállatok állománya megnövekedett, ami azt eredményezte, hogy a vadállomány darabszáma is csökkenni kezdett megfelelő élettér hiányában, továbbá a háziállatoktól származó járványok és a fokozott mezőgazdasági tevékenység hatására. A helyzet olyan fordulóponthoz érkezett, hogy az említett országok függetlenné válása idején Nyugat-Afrikát úgy tekintették, mint ahol az állatállomány területén jóformán semmi sem található...

A jelen

Szerencsére azzal, hogy ezek az országok függetlenek lettek, és az afrikaiak maguk vették kezükbe sorsuk irányítását, a természeti erőforrásokat illetően a recesszió megszűnt, és bizonyos látványos fellendülés volt megállapítható, nevezetesen Szenegálban, ahol a kormány rövid idő múlva foglalkozni kezdett ezekkel a kérdésekkel. Mindenképpen a szenegáli kormány tette meg a kezdőlépéseket a vadállomány helyreállítása érdekében, de nem lehet figyelmen kívül hagyni a különböző nagy nemzetközi szervezetek, mint például a Nemzetközi Természetvédelmi Unió /IUCN/, a Természetvédelmi Világalap /WWF/, az ENSZ Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete /UNESCO/ és az Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete /FAO/ által nyújtott támogatást, de a Nemzetközi Vadászati Tanácson /CIC/ keresztül a vadászok és egyes magánszervezetek, mint például a Frankfurti Zoológiai Társaság segítségét sem.

De az említett francia nyelvű zónához tartozó kilenc országban /Benin, Elefántcsont-part, Guinea, Felső-Volta, Mali, Mauritania, Nigéria, Szenegál és Togo/ a helyzet meg-

lehetősen eltérő, ami nemcsak táplálkozási és talajképző, hanem kulturális, társadalmi és politikai okokkal is magyarázható. Ebből eredően a vadgazdálkodásban az általában azonos célokat különböző megközelítéssel igyekeztek megvalósítani.

Az 1970-es évekig a vizsgált országok többsége a külföldi turizmus irányába nyitott vadászati politikával rendelkezett, ami szakmai szempontból nélkülözhetetlen volt: a francia szellemi hatást tükröző, erdészeti szempontból kidolgozott /erdészeti és vízügyi igazgatás/ vadgazdálkodási jogszabályok voltak érvényben.

Nyugat-Afrika ezen fejlődő országai a vadállományt úgy tekintették, mint komoly állami bevételt nyújtó természeti erőforrást. Sajnos és nagyon gyakran megfelelő technikai előfeltételek hiányában ennek a gazdaságfejlesztési "elvnek" az alkalmazása azt eredményezte, hogy a tényleges bevételek távolról sem érték el a tervezett előirányzatot. Ami még ennél is rosszabb, az ellenőrzés hiánya és a szakmai ismeretek elégtelensége következtében az állatállomány ismét visszafejlődött, ami azzal a veszéllyel járt, hogy a helyzet ismét visszasüllyed a függetlenné válás előtti szintre vagy legalábbis megközelíti azt.

Ezen silány eredmények láttán Nyugat-Afrika országai azt tették, hogy a vadászatot egész egyszerűen beszüntették, tekintettel arra, hogy a szaharai és szudáni Sahel-országokat közel tizenöt év óta nagy szárazság sújtja, az elszivatagosodási folyamat erőteljesebbé vált, Így tehát ezek a jelenségek együttesen vezettek a jelenlegi helyzet kialakulásához.

A vizsgált kilenc ország közül egyedül Szenegál tartotta fenn a szabad vadászatot apró- és nagyvadra, bár az aszályra való tekintettel a vízivad korábban engedélyezett

vadászatát az 1983-84-es idényben betiltotta.

A vadászat megszüntetése, ellentétben az illetékes országok kormányainak a véleményével, alapjaiban nem oldja meg azt a problémát, amit egyszóval vadgazdálkodásnak nevezünk.

A vadászható /kipusztulással nem fenyegetett/ állatfajok vadászati tilalma a vadállomány megóvása érdekében, ha nem rendelkeznek az ehhez szükséges ellenőrzési lehetőségekkel, ugyanis azt jelenti az említett országokban, hogy elesnek bizonyos bevételektől /a vadászati engedélyek eladása, vadászati turizmus, közvetve a szállodaipar, kisipar, közlekedés és egyéb ágazatok bevétele/, anélkül, hogy biztosítanák a vadállomány fejlődését, mivel éppen az ellenőrzés hiánya miatt a vadászók és általában az engedély nélkül vadászó falusi emberek száma emelkedik. Továbbá az is igaz, hogy a külföldi vadászok jelenlétének van bizonyos visszatartó hatása az előbbiekre.

Röviden: a jelenlegi helyzet megváltoztatása, vagyis a vadgazdálkodás megújítása érdekében elsősorban a Nemzetközi Vadászati Tanács /CIC/ segítségével feltétlenül igazi értékére kell emelni és hasznosítani kell a vadállományt oly módon, hogy ezek az elszegényedett országok jobban megértsék, mit jelenthet vagy mivel járulhat hozzá gazdasági fejlődésükhöz egy vadkacsa, egy göngytyuk, egy antilop, egy bivaly, stb... Tehát az a legsürgősebb feladat, hogy ennek érdekében mielőbb készüljenek vadgazdálkodási tervek, és azokat az illetékes kormányok rendelkezésére bocsájtjuk.

A jövő

Feltételezve az időjárási viszonyok alapvető javulását /a több csapadékot/ és az élőhelyek kedvezőtlen változásának /erdőirtás, tullegeltetés, stb./ a megállapítását, Nyugat-Afrikára fényes vadgazdálkodási jövő várhatna, természetesen a vadászati idegenforgalom tekintetében. Ugyanis

ez a hatalmas "fekete-afrikai" terület fekszik legközelebb Európához, ahol jelenleg a legtöbb vadász-turista él. Ez az ígéretes jövő azonban csak akkor valósítható meg, ha a továbbiakban Fekete-Afrikát nem úgy tekintik, mint "nyitott zónát", ahol mindent lehet csinálni. Ez annyit jelent, hogy ezeket a problémákat többé már nem európai, azaz külföldi, hanem kizárólag afrikai szemszögből kell vizsgálni és megoldani, Mégpedig azért, mivel - ellentétben az általános közhiedelemmel - Nyugat-Afrika országai, noha szegények, irtóznak attól, hogy vadállományukat a hasznosítás ürügye alatt kizsákmányolják, mivel ez ellenkezik kulturális és vallási felfogásukkal.

Ebben az összefüggésben az az érzés, amivel az afrikai emberek viseltetnek a vadfaunával szemben, semmiben sem felel meg az európaiak eszményeinek. Az afrikai ember ugyanis általában sokkal jobban vonzódik a természeti környezethez, mint ahogyan azt hinné az ember, és erre több alkalma is van. Bizonyos mértékig ez ad magyarázatot arra, hogy a vadász-turizmust kevésbé támogatják, és ezért azt a vadászati idegenforgalmat, amit mi szeretnénk, felül kell vizsgálni és helyesen meg kell szervezni annak érdekében, hogy őszintébb és testvériesebb arculata legyen továbbá azért, hogy Afrika méltóságát jobban elismerjék és figyelembe vegyék.

Arra is szükség lenne, hogy a vadállomány valóban hasznot hozzon a helyi lakosságnak, azt beleillesztve, sőt egyesítve a természeti örökségükkel, illetve az abban történő gazdálkodással. Így például egyes afrikai országokban azt tervezik, hogy a vadállományt a falusi közösségekre bízák, amelyek a maguk részéről vadásztársaságokat, vadászati egyesületeket és klubokat alapíthatnának, és ezek fogadhatnák a külföldi vadászokat vagy adhatnának vadászjegyeket a hazai vagy nemzetközi szervezetek részére, sőt átadhatnák ezeknek a vadásztatás jogát is, természetesen a hatóságok révén.

Az afrikai lakosság, azt tapasztalva, hogy számára a vadállomány közvetlen bevételt és egyéb előnyt jelent, csak ilyen úton lesz hajlandó átértékelni helyzetét és álláspontját a vadászokkal és a turistákkal szemben. Ellenkező esetben, vagyis ha nem változtatjuk meg a vadászati turista-szervezetek jelenlegi magatartását, amelyeket napjainkban a legtöbb esetben a fogadó ország határain kívül berendezkedett személyek irányítanak, és ha a közvetlen vagy közvetett bevételek nem jutnak el a vadgazdálkodást folytató országok bankjaiba, úgy a jelenlegi helyzet még rosszabb lesz, az említett afrikai országok megfelelő haszon hiányában nem lesznek érdekeltek.

Hátravan a költöző vaddal való gazdálkodás ügye, amely nemzetközi intézkedést tesz szükségessé. Az alrégióban már létesítettek kapcsolatot bizonyos állatfajok védelme érdekében. Európának az un. Berni Egyezményen, a vadászvilágnak pedig a Nemzetközi Vadászati Tanácson /CIC/, történetesen ez utóbbi költöző-madár bizottságain keresztül teljes mértékbe be kell illesztenie elképzeléseibe ezt az egész alrégiót, amely magában foglalja a legtöbb kacsafélék áttelelésére szolgáló legfontosabb csapadékos zónát. Ugyanis mi értelme lenne annak, hogy az európai fészekrakó területeken foglalkozzanak ezen madarak jövőjével, ha nem érdekel senkit, hogy mi történik velük afrikai tartózkodásuk alatt? Ezek az elvek természetesen érvényesek az egyéb költöző szárnyasvadra is, mint amilyen a fürj, a gerlice, a haris, stb...

Összefoglalva, Európa vadászainak a francia nyelvű Afrikát már nem szabad egyszerű vadászterületnek tekinteniük, amely csak a vadászati idény alatt érdekes számukra, és amelyet a vadászat befejezése után elfelejtenek. Ezzel szemben fontos, hogy az említett vadászok, mint potenciális turisták a Nemzetközi Vadászati Tanácson vagy saját vadász-szervezeteiken keresztül mutassanak több érdeklődést országaink iránt, változtassák meg magatartásukat és szokásaikat, a

kapott vagy szerzett tapasztalataikat korrigálják, s ezzel egyidejűleg "aktualizálják" gondolatvilágukat, azt közelítve az afrikai emberéhez annak érdekében, hogy együttesen mind hozzájáruljunk először az afrikai jólét, majd a jobb vadgazdálkodás megteremtéséhez, ami mindnyájunknak érdeke.

A francia nyelvű Nyugat-Afrika vadgazdálkodásának jelenlegi helyzete és a vadászat jövője c. előadás melléklete

Ország	Népesség	Terület
Mauritánia	1 215 000 lakos	1 030 700 km ²
Szenegál	4 020 000 "	201 400 "
Guinea	4 000 000 "	245 857 "
Mali	5 140 000 "	1 240 710 "
Felső-Volta	5 300 000 "	274 200 "
Elefántcsontpart	5 100 000 "	322 463 "
Nigéria	4 130 000 "	1 267 000 "
Togo	1 900 000 "	56 000 "
Benin	2 760 000 "	112 622 "
Összesen	33 565 000 lakos	4 750 952 km ²

A II. szimpozionon Maxim de CONIAC /Franciaország/ látta el az elnöki tiszttet. Első előadóként mutathattam be dr. Tóth Sándorral együtt készített "A vadászat helyzete és jövedelmezősége" című előadásunkat, melynek rezüméje a következő.

A vadászat helyzete és gazdaságossága Magyarországon

A vadállomány szerves része, egyik összetevője a mező és az erdő biogeocönózisának /ökoszisztémájának/, a vadgazdaság tehát nem önálló ágazat. Magyarországon az 1945. évi 4640. számú kormányrendelet a vadászat jogát elválasztotta a földtulajdontól, és gyakorlását az államra ruházta. A mezőgazdaság szocialista átszervezése megteremtette a mező-, az erdő- és a vadgazdálkodás átfogó összehangolásának társadalmi és gazdasági feltételeit. Az összes vadászterület 82,6 %-át a Magyar Vadászok Országos Szövetségébe /MAVOSZ/ tömörült dolgozókból álló vadásztársaságok bérlik, 17,4 %-án állami vállalatok - erdő- és fafeldolgozó gazdaságok /EFAG-ok/, erdő- és vadgazdaságok /EVAG-ok/, valamint állami gazdaságok /ÁG-ok/ és egyéb állami szervek - gazdálkodnak. Egy vadászra átlagosan 285 ha vadászterület jut. Erdő a nagyvadász területeknek átlagosan 43 %-át, az apróvadásznak pedig 6 %-át borítja.

Vadállományunk a második világháború pusztításai után az 1960-as években gyorsan felszaporodott. 1980-ra a szarvas, az őz és a vaddisznóállomány az 1936. évinek több mint a háromszorosára növekedett. Az apróvadak közül egyedül a fácán nőtt az 1936. évinek a kétszeresére, a nyul viszont a harmadára, a fogoly pedig a tizedére fogyatkozott. A nagyvadállomány minősége kiváló: 1980-ban a trófeás terüteken belül az érmes trófeák aránya a szarvasnál az összes 33,6 %-a, az őznél 6,1 %-a, a dálnál 40 %-a, a muflonnál 31 %-a volt. Ez a nagyvadállomány azonban messze meghaladja az erdők és mezőgazdasági területek természetes vadeltartó-képességét, 1936-ban ezer ha erdőre 29 szarvasegység jutott, 1984-ben pedig már 63. Emiatt tetemesek a vadak által okozott károk. A mezőgazdaságnak ezekért a vadásztársaság ill. az állami vállalat térítést fizet. Az erdőkben okozott számottevő, a korszerű erdőművelést már akadályozó károk megbízható számbavétele és térítése most van rendezés alatt.

A magyar vadászat /vadásztársaságok és állami vállalatok/ 1983. évi termelési értéke 1 173 millió Ft, nyeresége pedig 96 millió Ft volt. Ebből a vadásztársaságok termelési értéke 600 millió Ft, nyeresége 57 millió Ft, az állami vállalatoké pedig 573 ill. 39 millió Ft volt. A vadászat termelési értékéből 34 % származott külföldiek vadásztatásából, 13 % élővad, 23 % lőttvad eladásából. A 96 millió Ft üzemi nyereség csaknem 3/4 részét elvinné az erdei vadkárak /70,8 millió Ft/ térítése. Más képet kapunk ha a vadászat jövedelmezőségét a külkereskedelmi tevékenység figyelembe vételével vizsgáljuk. A vadászati exportot, turizmust bonyolító Vadkereskedelmi Vállalatok 1983-ban 1 431 millió Ft forgalmat bonyolítottak, és összes nyereségük 221 millió Ft volt. Ebből a vadásztársaságokból származott 810 millió forint forgalom, ill. 160 millió Ft nyereség, az állami vállalatokból pedig 621 ill. 55 millió Ft. A vadhus legnagyobb vásárlója az NSZK és Olaszország. Évente 15 ezer külföldi vadász fordul meg Magyarországon.

A vadászat gazdasági jelentőségének érzékeltetésére érdemes összehasonlítani az állami erdészeti vállalatok erdő- és vadgazdálkodásának a jövedelmezőségét. Az állami erdészeti vállalatok erdőgazdálkodásának /fatermesztés + faki-termelés/ termelési értéke 1983-ban 5 045 millió Ft volt, vállalati nyeresége pedig 436 millió Ft. A népgazdasági szintű megítélés érdekében itt is figyelembe kell venni a faexportot. Meg kell azonban jegyezni, hogy Magyarország évente 5 millió m³ fenyőfát importál és csak az utóbbi években exportál mintegy 1,5 millió m³ lombosfát. A fa külkereskedelmet a Fa-, Papir- és Tüzelőanyag Külkereskedelmi Vállalat /Lignimpex/ bonyolítja. 1983-ban a Lignimpex az említett vállalatoktól 1 601 millió Ft értékű fát exportált, és export nyeresége 291 millió Ft volt.

Ha a vállalati nyereséget a termelési érték, illetőleg az

exportárbevétel %-ában adjuk meg, az állami erdőgazdálkodás nyeresége 9,6 %, a faexporté pedig 18,0 %, az állami vadgazdálkodás ráfizeteses, vesztesége 7,8 %, a vadászati export nyeresége 8,9 %. Az erdőgazdálkodás jövedelmezősége tehát számottevően kedvezőbb, mint a vadgazdálkodásé. Az ország külkereskedelmi mérlege egyensúlyának az érdekében azonban fontos a vadászati export jövedelme is.

Magyarországon erőfeszítések folynak a vadgazdálkodás fejlesztésének jobb megalapozása, a vadászat jövedelmezőségének továbbfokozása érdekében. A kutatás és a vadászati igazgatás foglalkozik a vad- és erdőgazdálkodás ökológiai és ökonómiai összhangjának jobb kialakításával és ezen belül a következő kérdésekkel: az erdők természetes vadeltartóképesége valós meghatározásával; a tényleges vadállomány becslésével, a vadkárok rendszeres és megbízható számbavételével és nyilvántartásával; a mező-, erdő- és vadgazdaság összehangolt fejlesztésével, az apróvadtenyésztés és vadhus termelés intenzív módszereivel; a kis fatermőképességű erdők vadgazdasági hasznosításával; az erdők vadeltartóképeségének erdőművelési eljárásokkal való fokozásával; valamint a vadászturisztika további fejlesztésével.

D. LINDSAY:

A vadállomány hasznosítására vonatkozó gazdasági adatok
Dél-Afrikában

A jelentés ismerteti a vadállomány révén elért gazdasági és pénzügyi eredményeket, amelyek a különböző területeken szabályos és rendszeres bevételt jelentenek, foglalkozik az éghajlattal, a lakossággal, a domborzati viszonyokkal, a vadászattal és az esztétikával. Összehasonlítja az ősrégiókban és az iparosított régiókban folyó hagyományos állattartással és mezőgazdasági tevékenységgel. A

vadászatról elsősorban úgy beszélnek, mint a helyi törzsi lakosság rendszeres bevételi forrásáról.

LINDSAY arra hívta fel a figyelmet, hogy Dél-Afrikai Köztársaságban gyakorlatilag nincs már többé vadvédelmi terület. A vadászat már az egész területre kiterjedt, a tehetősek emberek mind saját vadrezervátumot akarnak. Egy antilop vagy impala lelövéséért 250 ezer pezetát fizetnek. Ahogy hirtelen kiszámoltam, ez lo-szerese annak, amit nálunk 1 szarvas lelövéséért adnak.

C.L. PERONI:

A vadászat, mint munka

A vadászat jövedelemforrás, és olyan tevékenység, amely Olaszországban összesen 1 000 milliárd lira üzleti forgalmat eredményez, továbbá munkát és foglalkoztatást nyújt több mint 33 000 alkalmazott számára.

A PORTER és CENSIS által kimunkált részletes országos adatok /1982/ a következők:

- Vadászfegyverek: 258 milliárd lira 7 901 alkalmazottal.
- Vadásztöltények: 183 milliárd lira 7 000 alkalmazottal.
- Kellékek és ruházat: 100 milliárd lira 5 000 alkalmazottal.
- Vadörzés és állattenyésztés: 5 882 alkalmazott.
- Vadászati sajtó: 409 milliárd lira 6 300 alkalmazottal.
- Fegyverkereskedések: 409 milliárd lira 6 300 alkalmazottal.

Ez konkrét valóság, amely lehetővé teszi, hogy az olasz export továbbra is emelkedjen az egész világon.

Az olasz-francia vadászfegyver-piac

A vadászok számának a csökkenésével jelentősen visszaesik a nem vontcsövű hosszú vadászfegyverek gyártása. A Banc National d'Épreuve adatai 1983-ban 3 százalékos csökkenést mutatnak. Különösen a kétcsövű puskák /- 6,7 %/ és az automata fegyverek /- 7 %/ területén jelentkezik visszaesés, míg az egycsövűnél /+ 13,2 %/ emelkedik a termelés.

Megállapítás: Ez a kevés, de pontos adat azt bizonyítja, hogy a vadászat konkrét gazdasági valóság, amely közelről érinti a technológiai vagy technikai szempontból érdekelt szakmai ágazatokat.

J. SIKORSKI:

Vadgazdálkodás Lengyelországban

Lengyelországban a természet nagyon változatos, számos élőhely található. Megtaláljuk az országban a nagyvad legfontosabb fajait: a jávorszarvast, az őzet, a dämöt, a szarvast és a vaddisznót, továbbá az apróvadét is: a mezei nyulat, a fácánt, a fogolyt és a vadvadkacsát. Van ritka vadfajok is, mint például a medve, a hiúz, a tuzok, a fajdkakas és a császármadár. A vadgazdálkodás igazgatása a Lengyel Vadászok Egyesülete társadalmi szervezet hatáskörébe tartozik, amely 2 200 vadászszövetkezetet foglal magában, összesen 75 000 taggal. Ezek a szövetkezetek 4 800 darab, átlagosan 5 000 hektár nagyságú vadászterületet bérelnak, ami az összes vadászterület közel 90 százalékát teszi ki. A fennmaradó 10 százalékot a "vadvédelmi központok" ellenőrzik, amelyek meghatározzák az exportra vagy a belföldi állománysszaporításra szánt állatok számát. Ezzel párhuzamosan számos

nemzeti park és természetvédelmi terület található. A vadfajok fenntartását és védelmét vadszabályozási tervekben írják elő, és a terítékre kerülő vad számát a Legfelső Vadászati Tanács által rögzített irányelvekkel egyezően állapítják meg. A vadászati idények időpontját az Erdészeti és Faipari Minisztérium határozza meg a Lengyel Vadászok Egyesületének az egyetértésével. A rendelkezések be nem tartását különböző birságokkal büntetik. A vadászok évente átlagosan mintegy 1 000 jávorszarvast, 30 000 szarvast, 100 000 őzet és 100 000 vaddisznót ejtenek el. Az utóbbi években engedélyezték a szokásosnál nagyobb darabszám kilövését, tekintettel a vad által okozott károokra. Ezeket a vadkárokat az állam és a Lengyel Vadászok Egyesülete téríti meg kártalanítás formájában. A vadászati témát gyakran megtaláljuk a lengyel irodalomban, festészetben és általában a művészetben. Lengyelországban a vadászat hosszú időktől fogva és még ma is nagy hagyományokkal rendelkező és változatos sportnak számít. A vadászati ismereteket az erdészeti középiskolákban és egyetemeken oktatják.

Lengyelországban a mezőgazdasági vadkárt évi mintegy 15 millió dollár értékben az állam téríti. A lengyel vadászszövetség saját alapjából évente 2 millió dollárt költ vadtenyésztésre. A vadászati export évi bevétele 20 millió dollár.

A CIC korábbi kezdeményezésére a franciák és az angolok kiterjedt kutatásokat végeztek a vadászat gazdaságosságának a kimunkálására. Az első eredményekről ezen a kongresszuson számoltak be. Először PINET Franciaországból, majd öt követően COBHAM Nagy-Britanniából. Ezek az előadások nagy érdeklődést váltottak ki.

J.M. PINET - M.G. LAVANANT - P. MELEN:

A vadászat közgazdasági vonásai Franciaországban

Franciaországban a vadászat gazdasági eredménye 1983-ban 6 milliárd frankot tett ki. Ez a költség, amit kizárólag a vadászok fizettek, a bruttó nemzeti termelés 1,7 %-ának, a háztartások /vadász és nem vadász/ rendelkezésére álló nettó jövedelem 3,1 %-ának felel meg. A fogyasztási kiadásokhoz viszonyítva a vadászat 8,6 %-ot képvisel.

Az anyagi javak vásárlása és a szolgáltatások ára teszi ki az egyéni vadászati kiadások legnagyobb részét /53 %/, ezt követi a vadászati jog megvétele /33 %/.

A kiadás számos intézmény, többek között az Országos Vadászati Hivatal /300 millió frank/, 95 megyei szövetség /340 millió frank/, főként pedig a községi egyesületek és a vadászati magánegyesületek között oszlik meg.

A legtöbb hasznót a fegyverkereskedők, a vadászati jog tulajdonosai, a vadtenyésztők huzzák /900 millió frank/.

Végül és főként fontos megértenünk a gazdasági eredmény alakulásánál azt a körülményt, hogy mennyi időt fordítanak a vadászattal kapcsolatos különböző tevékenységre /megbeszélés, szervezés, rendezés, stb./. Franciaországban ez összességében több százezer munkanapot jelent. Ennek nagyságrendjét egy helyi példán pontosan megadják a szerzők.

Az átlagfrancia 1 évi pénzköltése 37 100 frank. Az átlagvadász évi pénzköltsége vadászatra 3 200 frank. Tehát az átlagos pénzköltésnek mintegy 10 %-a.

Csak érdekesség szempontjából említette az előadó, hogy az

amatőr kertészek évi pénzköltése 11 milliárd frank, a rendkívül népszerű lovassportolók pedig évi 20 milliárd frankot költenek szenvedélyükre.

Franciaországban a vadászatot teljes egészében a vadászok finanszírozzák. Erre a célra az állam egyetlen frankot sem ad.

R. COBHAM:

A vadászat és más terepi sportok anyagi jelentősége Nagy-Britanniában: gazdasági és fenntartási lehetőségek

1983-ban a nagy-britanniai Terepi Sportszervezetek Szövetsége /SCCS/ két jelentést tett közzé, egy összefoglaló és egy részletes jelentést, amelyeket a Cobham Resource Consultants készített tizenkét különböző vadászati és halászati tevékenységnek a nemzetgazdaságban betöltött jelentőségéről. A jelentésben szereplő általános tanulmány lehetővé teszi számunkra, hogy 54 millió lakost számláló országunkról közzé tegyük az 1981-re vonatkozó alábbi adatokat:

- az említett sportoknak megfelelő közvetlen éves kiadások 1982. évi áron megközelítették az egy milliárd fontot, a közvetett kiadások pedig mintegy évi 800 millió fontot tettek ki;

- jelentősen hozzájárultak a közvetlen és közvetett foglalkoztatottsághoz, az állami bevételek külkereskedelmi mérlegéhez, továbbá a vadállomány megőrzéséhez és élőhelyek létesítéséhez;

- a kereskedelmi és szolgáltató szervek jelentékeny része részben az említett sportoktól, valamint a szabadidőmozgalomban résztvevő személyektől függött.

A tanulmány postán tömegesen kiküldött kérdőívek értékelése, az érintett kereskedelmi vállalatoknál folytatott elemzések és 11 esettanulmány alapján készült. Ez lehetővé tette számunkra, hogy számot adjunk azokról a problémákról, amelyeket egy adott szektor sajátos gazdasági tevékenységének a becslése vet fel.

Ennek megfelelően figyelmünket az említett sportoknak a vadállományra és a tájra - mind helyi, mind országos szinten - gyakorolt anyagi hozzájárulásának értékelésére összpontosítottuk.

Az ilyen tanulmányok szoros együttműködést tesznek szükségessé a közgazdászok, a statisztikusok, a biológusok és mindazon személyek között, akik jól ismerik a terület igazgatását a többcélu hasznosítás, beleértve a sportokat is, szempontjából.

Cobham elmondta, hogy Nagy-Britanniában 373 ezer horgász és 79 ezer apróvad vadász /fácánvadász/ van.

Dr. S. SCHWENK:

A
A vadgazdálkodás történelmi szempontból és a vadászati statisztikákra vonatkozó jelenlegi adatok alapján az NSZK-ban és Ausztriában

A jelentés kifejti a történelmi jelleg jelentőségét, ami a hajdani vadászati statisztikák alakulását illeti; összefoglalást ad a vadászati statisztikák történetéről. Ezenkívül információkat nyújt a jelenlegi vadászati statisztikákról az NSZK-ra és Ausztriára vonatkozóan, melyek az 1982/83-as vadászati idény hivatalos adatain alapszanak.

Értékelte az elmúlt 50-80 év német és osztrák vadászati statisztikáját. A régi német statisztikák szerint a vadászat mezőgazdasági, vagy erdőgazdasági mellékhasználat.

Az NSZK-ban 23 millió ha vadászterület van, amelyből 9,5 % állami, 73,5 % társasági és 17 % magán vadászterület. Az évi területbér 385 millió márka /átlagosan 16,7 % márka /284 Ft/ hektáronként/. A vadkár 200 millió márka. A lőtt vadért 175 millió márkát kapnak. Kétszer annyi vadhúst importálnak, mint amennyit otthon termelnek.

DE LAULA, márkí:

A vadászat ökonomiaja Spanyolországban

- A vadászati hasznosításra szánt területek kiterjedése Spanyolországban.
- A vadászati hasznosításra szánt területek tartományi megoszlása.
- A kiadott vadászengedélyek száma és a vadászok számának a becslése.
- A vadászat hozzájárulása a termeléshez.
- A vadászat és az egyéb ágazatok hozzájárulásának az összehasonlítása.
- A vadászati tevékenység hatása a vadászattal kapcsolatos más ágazatokra:
 - Vadászfegyverek
 - Vegyipar
 - Textil és konfekció
 - Bőr- és cipőipar
 - Vadászati kellékek.

- A vadászat és a táplálkozás
- A vadászat és a szolgáltatások
- A vadászati turizmus
- A vadászat és a munkahelyek létesítése
- Összefoglalás a vadászat közgazdasági jelentőségéről
- Az elejtett vad darabszáma
- A vadászat bruttó többletértéke
- A vadászat hozzájárulása a fizetési mérleghez
- Összefoglalás a vadászatnak a spanyol gazdasági életben betöltött jelentőségéről.

Spanyolország túlnépesedett ipari ország, sok kopár területtel. Az összes vadászterület 30 millió ha, ami az ország területének 2/3-a. A vadászok száma 1300 ezer. A vadászatba évente 15 milliárd pezetát ruháznak be. 2 millió kisparaszt gazdaság a marginális földjeit vadászoknak adja haszonbérbe, ha-onként átlagosan 5000 pezetáért /1666 Ft/. A vadászatnak ez fontos népgazdasági haszna, kifizeti a parasztnak a gyenge termőképességű földek éves terméshozamát. A vadászat bruttó termelési értéke 13 milliárd pezeta. Ha a jövőben is a mostani rend érvényesül, ez az összeg 20-30 milliárd pezetára emelkedik, ami már az összes agrártermelésnek a 2 %-a. A spanyol idegenforgalom elmúlt évi bevétele 6 milliárd US dollár volt, összesen 42 millió turista járt az országban. Ebből a bevételből 25 millió dollárt hozott a vadászat, ami az összes 4 ezreléke. Ebben az évben 15 ezer külföldi vadász fordult meg Spanyolországban.

A III. szimposium elnöke Col. Ch. ASKINS /USA/ volt.

G. LANDRIEU:

A Belga Királyi Szent Hubert Klub a világ vadászatában

Az 1909. I.9-én alapított Belga Királyi Szent Hubert Klub

/RSHCB/ az idén ünnepli fennállásának 75. évfordulóját. Tagjainak száma 10 000, az ország mintegy 28 000 vadászából. A klub szelleme a "Chasse et Nature" /Vadászat és Természet/ folyóiratán keresztül sugárzik ki a belga vadászok társadalmára.

Célja a vadászok védelme és képviselése a hatóságoknál és a vadászattal közvetlen kapcsolatban álló magánszervezeteknél.

Rendelkezik olyan szakmai részleggel, melynek a tagjai felkészültek a vadászás visszaszorítására, és a klub egyik fontos feladata a minőségi vadászat ajánlása.

A társaságot az igazgatótanácsból kikerülő végrehajtó bizottság irányítja. Az igazgatótanács a kilenc belga tartományt képviselő két különböző nyelvű régió által választott vagy kooptált vezetőkből áll.

A klub képviselteti magát a flamand és vallon legfelsőbb vadászati tanácsokban. Együttműködik a nagyvadra vadászók szövetségével, valamint a költöző szárnyasvad vadászatának és fenntartásának a szövetségével, továbbá az állat- és növényvilágot tanulmányozó nemzetközi központtal, végül az erdészeti és vízügyi adminisztrációval, a társadalmi turizmus köreivel és a tudományos világ képviselőivel.

Az RSHCB többek között a FACE alapító tagja. Vezetői közül sokan részt vesznek a Nemzetközi Vadászati Tanács munkájában.

Tevékenységéhez tartozik a vadászok informálása a vadászvizsgára való felkészítés és egy havonta megjelenő bulletin kiadása útján, továbbá különböző rendezvények szervezése.

Az RSHCB arra törekszik, hogy nagy vonalakban erősítse a szó szoros értelmébe vett környezeti etika táborát. 1984 április 4-én nemzetközi jelentőségű kollokviumot szervezett "Az ember és a vadászat, etikai kísérletek 2000-re" témában azért, hogy meghatározzák a vadászhivatás hagyományainak az értékét.

A belgák büszkék arra, hogy a vadászok védőszentje, szent Hubertusz, akiről az Ardenneknben egy kis falu van elnevezve. Ott van a temploma. November 3-án van a nevenapja, mely a belga vadászok hagyományos ünnepe.

A vadvédelmet Belgiumban először az 1842. évi természetvédelmi törvény szabályozta, majd később az 1972. évi Benelux természetvédelmi konvenció. Sok a vadász, kevés a vad, ezért 1972-ben a vaddisznót káros állatból vaddá léptették elő. Nagyon érdekes a vadászat szervezete. Ebben a kis országban van 9 közigazgatási provincia, valamint 4 nyelvterület: vallon, német, francia terület és a többnyelvű Brüsszel. Az összes vadászterület 2 millió ha. A vadászatért 3 miniszter felelős, amiből állandó zavar támad.

Az európai gazdasági közösségnek 10 tagországa van, és ezek közül a vadászatért Dánia a felelős.

Landrieux próbálta a vadászat filozófiáját kifejteni. Az ember vadásznak született. A most folyamatban lévő nagy ökológiai és társadalmi változások azonban várhatóan oda-vezetnek, hogy nem sokáig lehet vadász. Ennek elkerülése érdekében a jövő vadászatának a feladatai: a hagyományok megőrzése, egészséges egyensúly teremtése az ökológiai feltételek és a vadállomány között, valamint következetes állományszelekció. Ezeknek megfelelő igazi természetvédelmi törvényre van szükség.

R. DAMANGO /Közép-Afrikai Köztársaság/ a vadászati üzemtervezésnek ill. a vadfauna üzemtervezésének a szükségességéről beszélt. Az afrikai országokban ugyanis gyorsan terjed az orvvadászat. Az éhező embereknek élelemre, husra van szükségük, és ezt az orvvadászatot a mai politikai rendszerek nem akadályozhatják meg. A baj akkor kezdődik igazán, amikor a gazdag országok vadhus-kereskedői ösztönzik a vadorzást, vagyis gazdag vadkereskedők bátorítják vadorzásra a szegény embereket. Szorgalmazta, hogy érvényt kell szerezni a washingtoni konvenciónak, az aláírók ne vegyenek ilyen módon termelt vadhust. A Közép-Afrikai Köztársaságban, amelynek Csád és Szudán a szomszédja, a háziállatok éhező csordái a száraz időszakban betörnek a védett vadrezervátumokba. Így illuzórikussá válik a vadvédelem.

A szekció elnöke az őszinte, becsületes beszámolóért külön elismerését fejezte ki az előadónak.

H. RUSKOW tábornok, a Bulgár Vadász és Halász Szövetség Központi Tanácsának elnöke és a CIC alelnöke:

A Bulgár Vadász és Horgász Szövetség szerepe a vadállomány fenntartásában és gazdagításában

A második világháború után számos normatív dokumentumot adtak ki, amelyek szabályozzák a vad fenntartását és biztosítják védelmét. Ezek közül különleges fontosságúak az 1967 évi természetvédelmi törvény, az 1982 évi vadgazdálkodási törvény és az 1980-ban kiadott rendelet, amely szabályozza az elpusztított védett állat- és növényfajokért fizetendő kártérítést.

A vadállomány védelmére 80 000 vadász és mintegy 1500 csoportba szervezett 15 000 aktív védekezést kifejtő személy

gondoskodik. A bulgáriai szervezett vadászati mozgalomnak, amely ezévbén ünnepli százéves fennállását, egyre népesebb a tábora. Jelenleg iránta különösen a városiak érdeklődése nagy.

A legfontosabb vadfajok állományának növelése a legutóbbi években a bulgár vadászok gondoskodásának köszönhető. Sikeresen megoldották a "chukar" szirti fogoly /*Alectoris graeca chukar*/ mesterséges tenyésztését. Szisztematikusan folyik a balkáni fogoly /*Alectoris graeca graeca*/ és a siketfajd /*Tetrao urogallus*/ mesterséges tenyésztésével kapcsolatos munka. Megkezdték a tőkés réce /*Anas platyrhynchos*/ mesterséges tenyésztését. A dánvad /*Cervus dama*/ meghonosítása sikeresen befejeződött. Napjainkban kereken 4900 dām van. Eredményes volt a muflon /*Ovis musimon*/ betelepítése. Már több mint 3000 található. Az európai bölényt /*Bison bonasus*/ visszahozták Bulgáriába. Két vadászterületen jelenleg több mint 120 él és szaporodik. Eredményes volt a szarvas /*Cervus elephus*/, az őz /*Carpeolus carpeolus*/ és a vaddisznó /*Sus scrofa*/ visszatelepítése a számukra megfelelő élőhelyekre.

A hivatalos trófea kiállításokon ezideig bemutatott 250 CIC-pont feletti 13 szarvasbika trófea közül 9 Bulgáriából való. Bulgár szarvas két alkalommal lett világrekorder. A jelenlegi legnagyobb szarvasbika trófea, amelyet hivatalos vadásztrófea-kiállításon a nemzetközi zsűri 263,23 CIC-ponttal értékelt, ugyancsak Bulgáriából származik. Bulgária rendelkezik a ma meglévő legnagyobb vaddisznó agyarral. Ezt 150,30 ponttal értékelték, ami csak 0,70 ponttal marad el attól a lengyel trófeától, amely a második világháború folyamán nyomtalanul eltűnt. A 200 CIC-pont feletti bulgár dāmbika trófeák száma megnőtt. Három egymást követő vadmacska világrekorder /bőr/ hasonlóképpen Bulgáriából való. A legutóbbi vadmacska világrekorder 82,99 CIC pontot kapott.

A vadászok fáradozásának köszönhetően a nyulállományt egész Bulgáriában sikerült visszaállítani, a közönséges fogoly /*Perdrix perdrix*/, valamint a szirti fogoly /*Alectoris graeca*/ állományt pedig azokon a vidékeken, ahol tenyésztésükre megfelelők a feltételek. A mongol fácánt /*Phasianus colchicus mongolicus*/ sikerült eredményesen betelepíteni és jelenleg állandó lakója a számára megfelelő erdőfoltoknak és szántóföldi területeknek. A koreai fácán /*Phasianus colchicus Karpovi*/ betelepítése is sikeresnek ígérkezik és évente 25 - 30 000 darab kerül kibocsátásra. A közeljövőben kísérleteket kezdtek más vadfajok meghonosítására és kibocsátására is.

A vadászok maguk döntenek a vadászat beszüntetéséről, amennyiben megállapították, hogy vadászterületükön a meglévő vadállomány kisebb az előírányozottnál. A vadásztársaságok fő törekvése, hogy növeljék a vadállományt és új vadfajokat honosítanak meg, azaz a vadfauna fenntartása és gazdagítása.

A bolgár vadászoknak nagy sikere volt a Plovdiv-ban 1981-ben rendezett vadászati világkiállítás. Ez a vadászat történetébe mint az eddig legnagyobb ilyen kiállítás vult be. A kiállításon 64 ország vett részt, több mint 11 300 trófea kiállításával, amelyekből 3 303 volt bulgáriai. Ez volt az első olyan vadászati kiállítás, amely a tisztán trófea-kiállítási határt átlépte és átalakult a vadállomány védelmével kapcsolatos kiállitássá.

AVV. I. GORLANI:

A vadászat, mint a vadállomány-szabályozás eleme

A vadászat és vad, mint két fogalom, kétféle kapcsolatot sejtet. Az első konfliktussal terhelt: a vadászat alatt a vadat pusztító tevékenységet értenek; a másik egyenértékűséget fejez ki: a vadászat, mint a vadállományt szabályozó tevékenység. Teljesen felesleges azt állítani, hogy mi a második érdekében szólalunk fel. A jövőben ugyanis a vadászatot minden bizonnyal úgy tekintik, mint a vadállomány ésszerű és ellenőrzött kilövését.

Ebben a tárgykörben az új nemzetközi szabályzat, amely védelmébe veszi a költöző vad vadászatát, hatásos lenne. Mindazonáltal a nemzetközi közösséggel ebbe az irányba közösen tett erőfeszítések mindezideig nem értek el kézzelfogható eredményeket, pedig ez a helyes út. És a vadászoknak kell elsőként végigjárni ezt az utat, tetteikkel bebizonyítva annak a vádnak a tarthatatlanságát, amely a vadászokat úgy tünteti fel a közvélemény előtt, mint a természet ellenségei.

A tömegsporttá vált vadászat védelme új megítélésre tart igényt, mégpedig arra, hogy összefér a fauna fenntartásával kapcsolatos követelményekkel. Ennek a szándéknak az érvényesítése érdekében mindenekelőtt ki kell mondani, hogy a vadállomány természeti erőforrást jelent az ember számára. Eből következik a legésszerűbb formák között megvalósítható védelmi kötelezettség: egyrészt a természetes élőhely védelme és menedéket nyújtó zónák létesítése, ahol a vad tartózkodhatna és fészket rakhatna, másrészt a költözés kimondottan tudományos értékelését annak érdekében, hogy arányosan meghatározzák a lőhető szárnyasvad maximális darabszámát. Ehhez nemzetközi jelentőségű megfigyelők és olyan szervezetek segítségéhez kell folyamodni, akik az adott időben

legalkalmasabb intézkedések ajánlására is képesek. Ily módon a vadászok ügye találkozik a vadállomány megóvására irányuló szándékkal, és a vadászat-vad közötti kapcsolat egyenértékű lesz.

J. VARELA DURÁN:

Az Ancaresi Nemzeti Vadrezervátum létesítésének a hatása
egy túlnépesedett régióra

A 7 957 hektáron elterülő Ancares de Lugoi Nemzeti Vadrezervátum 1966. évi létesítése óta, minthogy Galicia-tartományban csak ez az egyetlen ilyen rezervátum van, nagyon pozitív hatást gyakorolt az őzállomány /Capreolus capreolus/ fenntartására, növelésére és elterjesztésére. A rezervátum területén 15 falu és 24 tanya található, összesen 1 300 lakóval, akiknek általában a különböző állatfajokra és különösen a vadra gyakorolt állandó és nem ellenőrzött nyomása a rezervátumban kifejtett felügyelet nélkül számtalan itt élő állatfaj eltűnését vonhatta volna maga után. Az őzállomány, noha egy emberekkel túl sűrűn lakott régióba beékelődve él, Ancares-ben szépen fejlődött és az 1966. évi mintegy 25-ről /a rezervátum alapítási időpontjában/, 1975-ben 120 darabra /10 év alatt 140 %-os növekedés/, majd a jelenlegi vadszámlálás szerint közel 300 darabra /az utóbbi tíz év alatt 250 %-os növekedés/ növekedett. Ugyanigy a fajdkakasok /Tetrao urogallus/ számbavétele, amit minden évben szigorú pontossággal elvégeznek, szerény, de állandó létszámemelkedésről tanuskodott, és az 1972-ben összeszámlált állomány 22 kakasról 1976-ban 28-ra, 1982-ben pedig 36-ra nőtt.

Az őzállománynak ez a növekedése azt eredményezte, hogy a vad megjelent az Ancaresi rezervátum határain túl is, a vadászterületek és a szomszédos vadászati zónák nagy hasznára.

B. FRUZINSKI:

A vadászat és a természetvédelem Lengyelországban

"A vadászat a vadállomány tervszerű, a népgazdaság és természetvédelem igényeinek megfelelően végzett kezeléséből áll", amint azt a lengyel parlament által 1959-ben elfogadott vadászati törvény első paragrafusa meghatározza. A vadászati hagyományok Lengyelországban nagyon régiak és nagyon gazdagok. A vadászatról szóló első jogszabályok a XIII. századból származnak. Az utóbbi két évszázad folyamán egyes állatfajok megmenekültek a kipusztulástól, de kizárólag a vadászat által gyakorolt nyomás következtében. Lengyelország azon ritka országok egyike, ahol még számos vadfaj él, annak ellenére, hogy iparilag fejlett, az urbanizáció magas szintet ért el, és a népsűrűség 116 lakos/km². A lengyel vadászok számos sikert értek el az állatvédelem és környezetük megóvása területén. Ezek közül az egyik legjellegzetesebb eredmény a bölény /Bison bonasus/ fenntartása, illetve ismételt betelepítése, mint-hogy a két világháború alatt teljesen kipusztult. Jelenleg vannak szabadon élő bölényállományok, s nemcsak a Bialowiéza-i őserdőben, hanem más erdőterületeken is. Az európai jávorszarvas /Alces alces/ szintén teljesen kipusztult a második világháború alatt. De újra vadfaj lett nálunk a szó igazi értelmében, mintegy 6 000 darabot számláló állománnyal. Vadbiológus szakembereink a Lengyel Vadászati Egyesülettel együttműködve kísérletet tettek a hód /Castor biber/ betelepítésére, ami sikerrel járt, mivel Lengyelországban jelenleg közel 2 000 példány található. És mindez csak néhány példa a Lengyel Vadászati Egyesület tagjai által eredményesen megvalósított természetvédelmi tevékenységre.

Ch. COLES:

A vadállomány-szabályozás néhány előnye a tájra és a vadász szerepe a vad megőrzésében

A vadállomány szabályozása a táj szempontjából két jótékony hatású és fontos vonást mutat:

1/ Megállapítható, hogy azok a gazdaságok, ahol vadászati tevékenységet folytatnak, és ahol az apróvadat és a szárnyasvadat gondosan ellenőrzik, lehetővé teszik a táj hangományos szépségének a megőrzését. Ilyen helyeken mindig sok sövény és liget található, rendkívül változatos növényi kultúrával, ami azt jelenti, hogy kevesebb nagy kiterjedésű monokultúra alakult ki. A vad számára külön helyeket rendeznek be, és nagy gondot fordítanak a kereskedelmi célokat szolgáló ültetvényekre, hogy azokat kellemesebbé tegyék a vad számára, és ugyanakkor az ott járó emberek is kellemesebb látványt nyujtsanak. A skót hódfajd részére szánt rekettyések mindig szép, csarabbal teli, vadregényes tájat mutatnak, amelyek egyébként kietlen ugarrá pusztultak volna le, és ahová végelláthatatlan kiterjedésű, sötét fenyőállományokat telepítettek volna, amikor arra lehetőség nyílt volna.

2/ A táj esztétikai hatásain kívül a vad fenntartása előnyös sok olyan állatfaj számára, amelyekre nem vadásznak, és gyakran több énekes madarat, lepkét és vadnövényt találhatunk a megfelelően kezelt vadászati zónákban, mint azokon a területeken, ahol nem vadásznak, és ahol ennek következtében a mezőgazdasági üzemek nem tesznek semmiféle engedményt sem a vadvédelem érdekében.

Jelentésünk leírja a vadszámlálás, mint ellenőrzés végrehajtását, továbbá azt az eljárást, ahogyan megjelölik a

vadlakta tájat, lehetővé téve egy gazdagabb és változatosabb fauna és flóra kialakulását: ez a vadászat egyik olyan vonása, amit gyakran nem ismernek vagy a vadászatellenes mozgalmak helytelenül magyaráznak.

Sen. E. MINGOZZI:

A terület kezelése a környezet és a fauna érdekében

A környezetnek szinte az egész világon tapasztalható, hihetetlen mértékű pusztulása az egyik legfontosabb probléma, amellyel az embernek szembe kell néznie, és amelyet meg kell oldania.

Az a széleskörű vita, mely az elmúlt években a lakosság és különös módon az ifju nemzedék körében terjedt el és érlelődött meg az ökológiai tudat eredménye, helyet kapott az egyes országok kormányköreiben és a nemzetek felett álló szervezetekben is.

A vadászok, továbbá az ő nemzeti és nemzetközi szervezeteik kulturális és társadalmi közreműködése az ökológiai problémák megoldásában jelenti az egyetlen előfeltételét annak, hogy továbbra is életben tartsuk az állatvilág helyes egyensúlyát fenntartó vadászatot.

A kongresszus lehetőséget nyújt számunkra, hogy bemutassuk a környezetvédelmi stratégia tartalmát, a területnek erre irányuló tervek szerint és megfelelő pénzeszközökkel történő kezelése érdekében /szennyezés megszüntetése, a zöld területek növelése, a természetes környezet és a fontos biotópok védelme, a fauna egyensúlyának a helyreállítása a mezőgazdaság számára kedvezőtlen területek visszanyerésével, az erőforrások ellenőrzött számbavétele a nemzetek feletti koordinációval és a tudományos világ segítségével/. Mindez igényli a mezőgazdák és a vadászok tár-

sadalmi részvételét a központosított kezelésben.

Számos országban, miként Olaszországban is, számtalan jó példát hozhatunk fel a terület kezelésére, ami azonban még nagyon lekorlátozódik bizonyos strukturákra, mint például a nemzeti parkok, ahol kissé túlzott módon érvényesülnek a tilalmak.

A.H. NEUHAUS:

A vadászat hozzájárulása az állatvilág megővéséhez

Az NSZK-ban a vadász köteles védelembe részesíteni a vadat, a vadászatról szóló szövetségi törvény 1. §-ának megfelelően. Többféle védelem létezik: 1/ biotópos /az életfeltételek fenntartása és javítása/; 2/ inséges időszakokban takarmányozás; 3/ állomány szabályozó vadászat és 4/ vadvédelem,

1/ A biotópos védelemnek az a célja, hogy mérsékeljük az életfeltételek romlását és pusztulását, ami az utépitéseknek, a korszerű mezőgazdaságnak, a mezőgazdasági és talajjavítási munkáknak és a szabadban végzett számos tevékenységnek köszönheti, s mindezt elsősorban a vadfajok újra benépesítésével valósíthatjuk meg.

2/ Amikor a környezetnek az ember által történő megváltoztatása következtében a természetes életfeltételek elégtelenekké válnak, szükséges takarmányról gondoskodni a növényzetben szegény időszakok alatt /különösen ősszel és tél végén/ annak érdekében, hogy az egészséges vadállomány fennmaradását lehetővé tegyük.

3/ A szelektív vadászat a vadfajok, főként a nagyvad számának a szabályozását célozza, maximális jó szándékkal kö-

vetve a biológia szabályait. Továbbá ezáltal elkerülhetjük, hogy a vad sok kárt okozzon.

4/ A vadvédelem azt jelenti, hogy az állományt megóvjuk az orvvadászoktól, bizonyos nem megfelelő zavaró hatásoktól és az elvadult háziállatoktól. Ez megelőzést is igényel és védelmi intézkedéseket a járványok és egyéb betegségek ellen.

J. ARREDONDO J. FONSECA:

A fehér farkú szarvas ésszerű vadászati hasznosítása: stratégia a vadállomány és élőhelye fenntartására Északkelet-Mexikóban

Északkelet-Mexikó, amely Coahuila, Nuevo León és Tamaulipas államokat foglalja magában, földrajzilag az északi 22 és 30 szélességi fokok és a Greenwich-i délkörhöz képest a 97 és 104 hosszúsági fokok között terül el. A vidék legnagyobb része /20 millió ha/ száraz és félszáraz /BS/ éghajlati hatás alatt áll, amelynek az ökológiájára 1,0 és 2,5 méter között váltakozó magasságu tövisetlen és tövises bokrokból álló növényzet a jellemző. Tekintettel az éghajlati és talajadottságokra, a terület 80 %-án állattenyésztés, különösképpen pedig szarvasmarha-tenyésztés folyik.

Két nagy tenyésztési típust különböztetünk meg: feljavítás nélküli extenzív típust /a nyári legelő közvetlen hasznosítása/ és a feljavított extenzív típust /nyári legelő + feljavított rétek hasznosítása/. Az első típus a leggyakoribb. Az ilyen földhasznosítási hagyománnyal szemben egyes állattartó gazdák hozzákezdtek a fehér farkú szarvas /*Odocoileus virginianus*/ tenyésztéséhez vadászat céljára, ami jelentős kiegészítő tevékenységnek

számít, s így "állattenyésztési és vadászati farmokat" vezetnek. A szarvasvadászat megfelelő tervezése és végrehajtása lehetővé teszi számukra, hogy növeljék jövedelmüket, ami egyidejűleg jelentős ökológiai hasznot eredményezett: a vadászatból származó bevételek növekedése következtében csökkent a tullegeltetés és az ökoszisztémák pusztulása; csökkent a vaktában végzett fakitermelés, tehát a szarvasok élőhelye védelembe részesült; az egyéb vadfajok darabszáma nőtt, mivel a szarvasnak és élőhelyének nyújtott védelem előnyeiből az egyéb vad is részesedett.

ANTAX:

Az állatpreparálás jelentősége a vadászati világban

Főbb pontok:

- a/ Az állatpreparálás, mint a vadászat utolsó tevékenysége.
- b/ Elkerülhetetlen kapcsolatok az állatpreparátor és a vadász között.
- c/ Az állatpreparálás céljai.
- d/ A helytelenül végzett állatpreparálás veszélyei.
- e/ Amit minden vadásznak tudnia kell a vad előkészítéséről és előzetes tartósításáról.

Az Állatpreparátorok Országos Egyesülete /ANTAX/ által tartott előadás megpróbált pontos tájékoztatást adni ennek a mesterségnek a gyakorlatáról.

Hasonlóképpen meg akarta ismertetni valamennyi vadással azokat az óvintézkedéseket, amelyeket a "tett színhelyén" kell megtenni ahhoz, hogy amikor az elejtett vad az állatpreparátor kezébe jut, tökéletes körülmények között legyen, mivel ezáltal elkerülhető minden esetleges hiba vagy meglepetés,

G. MAZZOTTI - M. PAGNONCELLI:

A természetes környezet fenntartása és helyreállítása je-
lenti a költöző madarak jövőbeni megmentésének egyetlen
eszközét

Az ismertetés áttekinti azokat a halaszthatatlan intézkedéseket, melyeket nemzetközi szinten kell foganatosítani, hogy a még meglévő természeti környezet jelenlegi állapotát fenntartsák, amint azt a csapadékos zónákra a Ramsari konvenció alapján már megtették.

Lehetőség szerint hasonló beavatkozásokra van szükség a leromlott élőhelyek helyreállítása érdekében, korlátozva a monokulturák terjeszkedését és a mérgező vegyi anyagok használatát, valamint az eredetitől eltérő fajokkal történő újraerdősítést.

Nagyon sok példával bebizonyítható, hogy a vadászat szempontjából érdektelen, védett fajok állandóan csökkennek, kizárólag a leromlott környezet és nem pedig a vadászat következtében.

A vadászati tevékenység minden esetben s majdnem mindig alapvető eszközt jelent a környezetvédelemben.

Minden esetben nemzetközi szinteken kell összehangolni az egyes vadfajokra vonatkozó vadászati igényt.

PAGNONCELLI kifejtette, hogy a vadászat a környezetszennyezés egyik első áldozata /savas esők/. A természeti egyensúly a szennyezés hatására labilissá válik. Fokozzák ezt a bajt a mező- és erdőgazdasági monokulturák, amelyeket az előadó szerint nem lehet ökoszisztémáknak tekinteni. A mezőgazdaság a felhagyott földeket szívesen átengedi vadászati célokra, de ezek vadtartásra csak úgy alkalmasak,

ha vadföldként hasznosítják, vagyis megművelik őket. A vadakat ma már nemcsak védeni kell, hanem tenyészteni, gondozni, fenntartani. Védeni kell az élőhelyeket is, ill. a vadak számára optimális állapotba kell őket hozni. Össze kell hangolni a mező-, erdő- és vadgazdaságot, az együttes érdekek alapján rekonstruálni kell a vadak élőhelyeit.

A vándormadarak fenntartása érdekében a tundráktól Afrikáig nemzetközi megállapodás alapján egyeztetni kell a vadászati időszakokat. Csak kölcsönös, őszinte ilyen megállapodás alapján menthetők meg ezek a madarak.

A vadászok száma az összlakosság százalékában

Franciaország	3,6 %
Olaszország	1,7 %
Nagy-Britannia	0,6 %
Spanyolország	0,4 %
Svédország	3,2 %
NSZK	0,4 %
Finnország	3,0 %
Csehszlovákia	0,8 %
Dánia	2,2 %
Jugoszlávia	0,4 %
Norvégia	2,0 %
Irország	1,8 %
Svájc	0,5 %
NDK	0,2 %
Magyarország	0,3 %
Hollandia	0,2 %
Belgium	0,3 %
Luxemburg	2,2 %
Bulgária	0,9 %
SzU	1,1 %
Ujzéland	2,0 %
Lengyelország	0,2 %

Ünnepi záróülés

A záróértekezleten a szenegáli vadgazdálkodási miniszter meghívta a CIC-et, hogy következő ülését a jövő évben Dakarban rendezze. Ezzel egyidőben szimpóziumot is szerveznek az elefánt megmentése érdekében.

LAULLA márki a szervezőbizottság nevében értékelte a kongresszust. Megemlítette, hogy nagy gondot jelentett számukra a szükséges pénz előteremtése. Annál nagyobb volt az örömük, hogy nagyszámu résztvevő jelent meg, eljöttek az egész világról a legjobb szakemberek és öt napon keresztül az értekezleti termek tele voltak érdeklődőkkel.

I. szimpóziumot MCELROY elnök foglalta össze. A világon sosem volt annyi vadász, mint most, és nem volt sosem ennyi vadászati fejlesztési program. Az elhangzott előadások képet adtak a vadászat helyzetéről a világon. A vadászat nehézségeit fokozza a modern közlekedés, a gazdag vadászok ma repülőgépen, helikopteren napok alatt eljutnak a világ bármely országába. Ezen a szimpóziumon igen nagy USA részvétel volt. Az elnök kijelentette, hogy a további munkában hajlandók mindenkivel együttműködni. Vállalják a II. Vadászati Világkongresszus megrendezését 1987-ben.

A II. szimpózium munkáját CONIAC elnök foglalta össze. 11 előadás hangzott el, nagyon értékes anyag gyűlt egybe. Az előadások elemezték a vadászat gazdaságosságát, társadalmi szerepét, különböző társadalmi rendszerű országokban. A CIC által egy korábban felkért társadalmi-gazdasági tanács javaslatokat dolgozott ki a vadászat közgazdasági értékelésére. A vad mezőgazdasági termék, ami számottevő kiegészítő jövedelmet biztosít.

A vadászat közgazdasági értékelésében ez a kongresszus kiindulópontnak tekinthető. PINET és COBHAM vállalkoztak, hogy

a bemutatott előadásokat értékelik, és a hasznosítható metodikákat, javaslatokat, megállapításokat összefoglalják. Az összefoglalót az érdekelt országoknak megküldik, és igyekeznek hatékony nemzetközi együttműködést szervezni. Alapvető fontosságúnak tartják a vadászat közgazdasági kérdéseinek a vizsgálatában a megfelelő statisztika kialakítását.

III. szimpózium az előző évek munkáját folytatta, a nemzetközi együttműködésben már számottevő tapasztalatuk van. Szükségesnek tartják továbbá az erdei és vízi fauna rendezését, üzemtervezését. A megoldásokat csak nemzetközi együttműködés keretében lehet megtalálni érdemibb nemzetközi együttműködés szükséges, s remélik, hogy az együttműködésben az eddiginél hatékonyabb etap következik.

Befejezésül PIGNON mondott köszönetet a CIC nevében a rendezőknek és kifejtette, hogy véleménye szerint a modern vadászat egyenlő a meglévő természeti erőforrások racionális hasznosításával és megőrzésével. A kongresszust nagyon hasznosnak ítélte. A Nemzetközi Szafari Klub és a Vadvédelmi Tanács külön köszönetét fejezte ki a spanyol királynak a részvételért.

A kongresszust ünnepi záróvacsora zárta le Madrid közelében a spanyol agyaggalamb lövő klub éttermében.

12. Összefoglaló és javaslatok

Összefoglaló:

A vadonélő állatállomány természeti erőforrás. A modern vadászat a vadonélő állatállomány racionális hasznosítására és megőrzésére törekszik. A természeti környezet szinte az egész világon tapasztalható szennyezésének és az egyre fokozódó ökológiai válságnak első áldozatai az erdők és a vadállomány lehetnek.

Az ember vadásznak született, a most folyamatban lévő nagy ökológiai és társadalmi változások azonban odavezethetnek, hogy esetleg már nem sokáig vadászhat. Ennek elkerülése érdekében egészséges egyensúlyt kell teremteni az ökológiai adottságok és a vadállomány között, meg kell őrizni a vadászati hagyományokat és igazi természetvédelmi törvényt kell életbeléptetni.

A vadászok, valamint nemzeti és nemzetközi szervezeteik érdemi közreműködése a környezeti és az ökológiai problémák megoldásában jelentheti a legfontosabb előfeltételét annak, hogy a vadászat, mint a vadon élő állatvilág és a környezet helyes egyensúlyát fenntartó tevékenység továbbra is fenntartható legyen. A kongresszus kitűnő lehetőséget nyújtott arra, hogy a vadászok kifejtsék környezetvédelmi és ökológiai stratégiájuk tartalmát, és hitet tegyenek a vadászterületek ennek megfelelő tervek szerinti kezelése mellett, továbbá kinyilvánítsák készségüket ezen terveknek saját erőfeszítésekkel és pénzeszközökkel való támogatására.

A mai vadászat már nem aratás, nem egyszerű terméketakarítás, hanem gazdálkodás, vadfenntartás, gondozás, ill. vadtenyésztés is. Az ilyen gazdálkodó vadász valójában vadgazda, akinek a tevékenységét nemcsak törvényes intézkedésekkel kell támogatni, hanem természeti törvények betartásával is.

Mivel a vadászat helyzete az egész világon sok aggodalomra ad okot, mindenütt keresik a kiváltó okokat, a lehetséges megoldásokat. A kiváltó okok sokfélék. A mező- és erdőgazdaságban az elmúlt évtizedekben elterjedtek a monokulturák, labilis, mesterséges ökoszisztémák alakultak ki, csökkent a vadgazdálkodással hasznosítható területek vadeltartóképessége. Fokozta ezt a bajt az egyre növekvő környezet-szennyezés. A megoldás a racionális vadgazdálkodás, az állományszabályozás és a szelekció, valamint az élőhelyek rekonstrukciója optimális állapotba való hozása a mező-, az erdő- és a vadgazdaság együttes érdekeinek a figyelembe vételével.

A kifejtettek alátámasztására kiemelünk néhány gyakorlati példát is.

- Angliában, ahol korszerű apróvadgazdálkodást folytatnak, sikerült megőrizni a tájak hagyományos szépségét. Az ilyen területeken sok a sövény és a liget, változatosak a növénykultúrák, több az énekes madár, tehát változatosabb a fauna és flóra.

- Spanyolország 2 millió kisparasztgazdaság marginális földjeit vadászoknak adja haszonbérbe, hektáronként átlagosan 5000 pezetaért /1660 Ft/. A vadászok így megfizetik a parasztoknak a gyenge termőképességű földek várható hozamát.

- Lengyelországban az utóbbi években engedélyezték az ediginél több vad kilövését, tekintettel a vadak által okozott igen számottevő mező- és erdőgazdasági károkra.

- A Német Szövetségi Köztársaságban az aszály és a levegőszennyezés következtében az erdőknek több mint a fele beteg. Az elpusztult erdők felújításának megkönnyítése érdekében a német vadászok átmenetileg erősen csökkentik a hasított

patáju vadállományt, hogy az erdészek az elpusztult erdőket sikerrel felujíthassák. Nagyon figyelemre méltó, hogy a német vadászok a vadállomány élőhelyeinek fenntartására és javítására évente 1,2 milliárd márkát költenek, vagyis minden vadász saját jövedelméből 4500 márkát /76 500 Ft-ot/.

Javaslatok:

1. A beszámolókat hallgatva bennem az alakult ki, hogy Európában a vadgazdálkodási optimum a kukorica-övezetben van /Bulgária, Románia, Jugoszlávia, Magyarország és a Szovjetunió/. Ezt az igen kedvező adottságot a felsorolt országok érdemibb együttműködésével, véleményem szerint, jobban ki lehetne használni.
2. A vadászat helyzetét bemutató előadásokat általában az egyre súlyosbodó problémák őszinte, bátor feltárása jellemezte. A magyar vadgazdálkodás fejlesztésének is ilyen feltárás és helyzetelemzés lehetne az alapja.
3. A CIC korábbi kezdeményezésére a vadászat népgazdasági hasznát és közgazdasági értékelését megkezdték módszeresen nemzetközi együttműködésben vizsgálni. A közvetett módszerekkel való értékelésre a franciák és az angolok, a közvetlen módszerekkel valóra pedig mi mutattunk be elképzelést. Tervezik ennek a munkának a továbbfolytatását, résztvenni benne feltétlenül hasznos és célszerű.
4. Az NDK vadgazdálkodása számunkra, megítélésem szerint, sok hasznos ismeretet és módszert szolgáltatathat. Lehetővé kellene tenni, hogy a MÉM vadászati megbízásban dolgozó kutatók tanulmányutat tegyenek az NDK-ba.

13. Elosztási lista

MÉM Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya	2 db
MÉM Szakoktatási és Kutatási Főosztálya	2 "
MÉM EFH	4 "
MTA	5 "
MÉM Felügyeleti Főosztály	2 "
EFAG-ok	13 "
EVAG-ok	4 "
MN EG-ok	3 "
ERSZ	14 "
Erdőfelügyelőségek	10 "
ERDÉRT	1 "
VBA	1 "
Pilisi Parkerdő	1 "
Tanulmányi EG	1 "
EFE	2 "
Nimród	1 "
Erdőgazdaság és Faipar	1 "
NyFK	1 "
ERTI	19 "

Budapest, 1984. november 22.

Keresztesi Béla

